

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap, hétfőn és ünnep után is. Előfizetési árak: Helyben egy hónapra 1 kor., negyedévre 3, fél évre 6, egész évre 12 kor. Egyes szám ára 4 fillér (2 kr.).	Felelős szerkesztő: BARTÓK LAJOS. Kiadótulajdonos: WERBŐCZY KÖNYVNYOMDA R.-TÁRSASÁG.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. ker., Vármegye-utca 11—13. TELEFON. Apró hirdetések ára: egy szó 2 fill., vastagabb betűvel 4 fill. Hirdetések nonpareille számítással, díjszabás szerint.
--	---	--

Nemzeti ünnepünk.

Az esztergomi Bazilika kupoláján hatalmas nemzeti zászlót lenget a szél.

Ünnepelő ezrek áhitattal tekintenek a magasba s nézik nemzeti jelvényünk diadalmas megjelenését az esztergomi főszékesegyház legtetetjén, hogy hirdesse az országnak a nemzeti eszme diadalát a kereszténység 900 éves jubileumán.

S a mikor megkondultak a Bazilika harangjai, zúgásuk visszhangot talált az ország minden legkisebb falujában és imára, eszmélkedésre intve a népet, megszólaltak a templomok tornyaiban az ércnyelvek mindenütt egy és ugyanabban az órában.

Nemzeti ünnepünk van! A magyarságnak magasztos ünnepe ez, a melyen nem rontott az ellenség támadása és rágalma.

Esztergomból szerteszállt a tömjénfüst és a hálaének s megszenteli Árpád földjét a hit, a mely a haza földjén most üli születése, uralma kilencszázados fordulóját.

Az apostoli király személyes jelenléte, a beszédek, melyek az egész országban visszhangot keltőn elhangzottak, a fény és buzgóság, mely ezt az ünnepet ékesítette, mind e momentumok meggyőző bizonyosságot szolgáltatottak arról a fölemelő szép harmóniáról, mely ezen a jubileumon politikai és felekezeti különbség nélkül egy érzésbe, felfogásba foglalta össze a magyar közszellemet.

Lelkesítően hatott az a büszke, tiszta magyar jelleg, mely az egész ünnep folyamán kidomborodott s a mely dokumentálta, hogy az a ju-

bileum egyházi és politikai szempontból legelső sorban és legfőként magyar volt.

A mai ünnepekről szóló tudósításaink következők:

Az esztergomi ünnepség.

Esztergom, aug. 15.

Borrongós nap virradt ma Esztergomra. De a permeteg eső nem riasztotta el a közönséget, mely messze vidékekről már kora hajnalban özönlött a városba, óriási táborra növesztve a már tegnap érkezett zarándokereget.

Reggel 5 órakor megszólaltak a város összes harangjai és félóra hosszáig szakadatlanul zúgtak. E közben a város négy pontján mozsárlövészek jelezték a jubileumi ünnep kezdetét. Reggel 6 órától kezdve valamennyi templomban miséztek, a templomok különben egész éjjel nyitva s telve voltak ájtatos néppel. A város óriási zarándokmenete már reggel 7 órakor gyülekezett a Széchenyi-téren és hatvan-négy csoportra osztva, zászlók, keresztelk alatt zenezővel vonultak a Bazilika elé. A városon végig, a várhegy oldalán egész a főszékesegyház oszlop-csarnokáig mintegy harmincezer ünneplő sorakozott.

A Bazilika előtt szivalaku kört vontak a rendezők, ezen belül csak a meghívottak és a sajtó képviselői juthattak.

Délelőtt félkilenczkor indult el a hercegprímás ragyogó ünnepi menete a primási palotából. Elöl haladt egy díszruhás lovag a primás színeivel, utána *Andrássy* alispán, majd a városi és megyei hatóság képviselői, ezután jött hat primási csatlós remek lovakon, párdúczbőr kacagányos ruhában, a szörmekucsman sástollal és hibornoki koronával. Ezeket követte lóháton teljes papi ornátusban *Komlóssy* Ferencz kanonok, a ki a hercegprímási keresztet vitte. Utána nyomban következett a hercegprímás hatolvas díszkocsija két oldalon haladó hat vörösbársony ruhás apródjával, kettő fekete, kettő vörös, kettő lencsőke haja parókában. A hercegprímás fogatát követte *Széll Kálmán* miniszterelnök és a többi miniszterek, valamint a díszruhás küldöttségek, papi és politikai előkelőségek kocsisora.

A hercegprímást az oszlop-csarnokban papsága fogadta.

A főoltárnál a hercegprímás trónja a király képviselője számára volt fenntartva, vele szemben, a nagyprépost trónján foglalt helyet a primás. A kanonok helye ez alkalommal a nota-

bilitások számára volt hagyva, a kik már a hercegprímás megérkezése előtt elfoglalták helyeiket. Ott voltak: *Szapáry* Gyula gróf, volt miniszterelnök, *Zichy* Nándor gróf, a ki csak a mai ünnepre jött el, *Márkus* József főpolgármester, gróf *Teleki* Géza, *Ruffy* Pál, *Major* Ferencz, *Frey* Ferencz, *Neiszedler* Géza, *Molnár* János orsz. képviselő, több esztergommegyei és városi törvényhatósági tag, mindnyájan magyar díszben, majd *Kruplanitz* főispán, *Andrássy* János alispán, *Mailáth* gróf nyugalmazott főispán s a meghívottak hosszú sora.

A hercegprímás az „*Ecce Sacerdos magnus*” szövege mellett vonult be, hosszú papi menettől kísérve a katonák sorfala közt, utközben áldást osztogatva a hívőknek, a kik ájtatosan meghajtott fejjel fogadták az áldást. A hercegprímás ezután stallumához sietett, hogy ott bevárja a király képviselőjének megérkezését.

Néhány percczel később megérkeztek a magyar kormány tagjai és a parlament képviselői, a kik a kóruson foglaltak helyet. Egyszerre érkeztek élükön *Széll Kálmán* miniszterelnökkel és *Perczel* Dezső házelnökkel, *Darányi* Ignác, *Lukács* László, *Wlassics* Gyula, *Plósz* Sándor miniszterek és *Gromon* Dezső államtitkár, az alattuk levő széksorban látható volt *Márkus* József, *Fraknói* Vilmos püspök, *Theurek* rektor és számos más notabilitás.

A püspökök, a kik ez alkalommal voltak láthatók, a szentély előhajójában foglaltak helyet. Ott voltak: *Császka* György kalocsai érsek, *Bende* Imre nyitrai, *Bubics* Zsigmond kassai, *Csáky* Károly gróf váci, *Desseuffy* Sándor csanádi, *Firczak* Gyula munkácsi, *Hetyey* Sámuel pécsi, *Hornig* Károly veszprémi, *Mailáth* Gusztáv gróf erdélyi, *Rimély* Károly beszteczebányai, *Szencsényi* Pál szepesi, *Váli* János eperjesi, *Radu* Demeter lugosi, *Szabó* János szamosújvári püspökök, *Fehér* Ipoly pannonhalmi főapát, *Takács* Menyhért jászóvári prépost fehér ruhában, *Vajda* Ödön eziszteczita apát.

Alig helyezkedtek el a templomban, máris a felhangzó lelkes éjlenzés jelezte, hogy Frigyes főherceg, a király képviselője, közeledik.

A hercegprímás papi segédletével a templom bejárata felé indult, de már a templom közepén találkozott egymással a király képviselője és Magyarország biboros hercegprímása. A primás mélyen meghajolt a király képviselője előtt és egy pap által oda nyújtott szentelt vízzel telt szelenczéből megáldotta a főherceget, ki az áldást mélyen meghajolva fogadta.

A primás utat nyit a főhercegnek, a ki a katonák sorfala közt elfoglalja a főoltár mellett levő trónust.

A jubiláris mise.

Ekkor a hercegprímás visszatért stallumához, a honnan intonálta a nagy misét.

E pillanatban egész magasztosságában és fenségében tárul a gyönyörű kép a néző elé. A főoltár mellett áll a kettős keresztelk *Komlóssy* Ferencz kanonok, tőle nem messze *Fischer* kanonok az apostoli keresztelk. Az egész

megjelent közönség, a katonákkal együtt, nagy ájtatossággal vett részt a misén. Mindenütt zászlók láthatók s a díszruhák tömkelegében látható egy-egy falusinak ünnepi köntöse is.

A hercegprímás ekkor megintonálta a *Glóriát*, mellette *Csáky* és *Hetyey* fődiákonosok, *Keresztes*, *Halmi* és *Walter* diákonosok segédkeztek.

Ekkor az esztergomi híres zene- és énekkar rázendített az *Ecce sacerdos magnus*-ra, majd pedig az *Offertorium* alatt a *Domine salvum fac regem*-re.

Később a primás a *Credot* intonálta, majd pedig a főoltár elé járult s közben mélyen meghajtotta magát s átment az oltár második oldalára s onnan folytatta a misét, most már a *Sanctus* felé közeledvén. *Sanctus* alatt az egész közönség mélyen meghajolt, a katonaság is letérdelt, a főherceg szintén térdre borult és szinte halotti csendben szólalt meg a *sanctus*-jelző csengettyű. Csakhamar ismét rázendíti a zenekar a jubileumi misét s most már a mise befejezését jelzi a *Beneficium*. Mialatt a primás messze hallható hangon áldást oszt a hívőknek, a zenekar szép régi egyházi énekbe kezd. Csakhamar felhangzik a „*Felvetett magas menyországba*” kezdetű gyönyörű Mária-ének, majd az „*Ah, hol vagy magyarok Istene*” kezdetű dal, mely még a török hódoltság kezdetéből való. E gyönyörű dalok mélyen megindították a közönséget.

Végül *Jókainak Királyhimnusza* fejezte be a szent misét.

A szent mise végeztével felhangzott „*Te Deum*” alatt a város összes harangjai megszólaltak.

A szentbeszéd.

A szentmise befejezése után *Rimély* Károly püspök felhaladt a szószékre, hogy ott elmondja az ünnepi szentbeszédet.

A püspök beszéde azt mutatta, hogy a hercegprímás és a vele itt egybegyűlt ünneplő közönség minden politikát kizárt az ünnepségből. A szónoklat tisztán teológiai mederben folyt. A püspök beszédében utalt a boldogságos szűz Mária mai ünnepére, majd szűz Mária működéséről és érdemeiről beszélt nagy szónoki lendülettel.

Kifejtette, hogy ez az ország Mária országa s Magyarország keresztényei Mária gyermeki maradtak. Felsorolta aztán mennyi mindent köszönhet Magyarországnak Mária segítségének és végül így kiáltott fel: „Édes magyar hazám, emlékezzél meg arról, hogy mennyi mindent köszönhetsz Mária segédelmének.” Itt megemlékezett az ország nagy szenvedéseiről s így jellemezte mai viszonyainkat: „Alig van már férfi ebben a hazában, a ki az árvák számára kenyeret szeghetne.” Utalt arra, hogy Szent-István is Máriának ajánlotta fel az országot és koronáját, ezáltal a legbiztosabb támaszt szerezvén a keresztény hitre tért országnak. Mária segédelmének köszönheti ez az ország, hogy 900 éven át megmaradt Szent-István koronája és a nagy király emléke. A püspök végül az országot Mária kegyeibe ajánlotta és beszédét így fejezte be. „Emlékezzél meg, oh Magyarország nagyasszonya az Isten trónja előtt ez országról. A Te

oltalmadba ajánljuk hazánkakat, esedezvén az Isten színe előtt drága országunkért, drága hazánkért és drága királyunkért."

E gyönyörű beszéd hatása alatt oszlott szét az ünneplő közönség.

A főherceg elhagyta trónját s a hercegprímás kíséretében elhagyta a templomot. A hercegprímás egészen a fölépcsőig kísért a király képviselőjét, ott újból megáldotta szentelt vízzel, mit az fohajással fogadott, s visszahajtatott a primási palotába.

Frigyes főherceg, a korona képviselője fél 11 órakor érkezett meg a primási palotába, a hol rövid dejeneur volt intim körben. Ezen résztvettek a következők: A főherceg és kísérete, a hercegprímás, Császká érsek, Csáky püspök, továbbá az Esztergomban székelő vezérkar. Itt a főherceg ismételt kifejezést adott annak, hogy mily mély benyomással volt rá az ünneplés.

Fél 12 órakor hagyta el a főherceg a primási palotát és kihajtatott a párkány-nánai pályaudvarra, hol időközben már a miniszterek és a notabilitások is megjelentek, a kik tegnap a fogadási ünnepélynél is ott voltak, hogy elbucsuazzanak a főhercegtől.

A pályaudvaron a főherceg ismét megköszönte a szíves fogadtatást s az egybegyűlt lelkes éljenzése közepette felszállt a Pozsony felé menő vonatra. Érdekes, hogy a főherceg a tegnapi és a mai eseményekről majdnem órákig küldött tudósítást Pozsonyban levő nejeinek.

A diszközgyűlés.

A délelőtti ünnepségek sorában mint utolsó Esztergom város diszközgyűlése szerepelt. A székház tanács-terme ez alkalomra zsufolásig megtelt közönséggel és a törvényhatósági tagokkal.

Vimmer Imre polgármester a székház erkélyéről nagyhatású ünnepi beszédet mondott, melyet a következőkben ismertetünk:

Tekintetes képviselőtestületi közgyűlés!

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Az Isten szabad ege, háromsága szent egységének oltalma alatt, Isten, Király és Haza iránt táplált hármasszükségünk érzetével jegyezzük fel városunk történetében a mai nagy napot, mely a magyar Sion ormáról kisugárzó fényével bearanyozza hazánk hármasszükségét, hogy megragogyon felette a szent korona dicsősége is.

Jegyzőkönyvünkbe iktatjuk, hogy az Ur 1900. esztendejében, augusztus havának 15-én, védő Nagyasszonyunk

legdicsőségesebb ünnepén Magyarország a kereszténység felvételének és a királyság megalapításának 900 éves jubileumát — főmagasságu és főtisztelendő Vaszary Kolos, az ország hercegprímása, Esztergom bíboros érsekének hitbuzgóságban és hazafiságban lelkes felhívására, dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk, I. Ferencz József ő felsége személye képviselőjének, Frigyes fenséges hercegnek részvétele mellett, soha el nem évülő hála-lánk s a trón és a haza iránt hevülő szeretetünk hűséges érzelmei közt — városunkban, Esztergom szabad királyi városában ünnepelte.

Esztergomban — mely városhoz a mai ünneplés legkegyeltesebb okai és emlékei fűződnek — ringott az első szent király bölcsője, ki a magyar nemzetet keresztény hitre térítette és királyságát megalapította, itt vette fel ő maga is a szent keresztiséget s itt koronáztatta magát királylyá.

Nagy visszaemlékezés ez.

Elvonul lelki szemünk előtt, hogy az oroszánharczot vivott honfoglalók mint jutnak a lét jogával szentesített küzdelmeik közt a kereszténység részvételére; mint választja széjjel az aránylag csak maroknyi hős csapat a néparadat tengerét, hogy a fájnak hullámai rajta törjenek meg; s mint lesz a keresztény Európa által a rettegés gyűlöletével fogadott hódító jövevény az Isten uegmásithatlan végzése által éppen a kereszténység védőjévé.

A szent kereszt, mely egykor Róma hatalmas császárnak e szavakkal: „E jelben fogsz győzni!” fölragyogott, megihlette szent királyunkat is, hogy korát előző bölcseségekben siessen a kereszténység igazságait szomjuhozó lelke buzgóságával népet is ennek osztályosává tenni. Apostol volt ő, Isten kegyelméből nyert nagy király. Áll és él a magyar alkotmány szilárd épülete azon az alapon, melyet ő megteremtett.

Beszédében itt áttér Szent-István keresztény honalapításának történetére s ihletett hangon áldoz szép és elragadó szavakban tovább is a szent király emlékének.

Egész Európára ránehezedett a német-római császárság hatalmának sulya és bírvágya: minden országot hűbére alá hajtani. Oly törekvés volt ez, mely alól a magyarság se vonhatta ki magát. Elmondja, hogy Szent István bölcsesége a keresztény vallás felvételével megakadályozta a magyarra nézve a császári törekvést, a minnek teljesen gátat vetett a II. Szilveszter pápa által küldött koronával való megkoronázása a szent királynak.

Történeti sorrendben halad végig beszédében a kereszténység 900 éves

eseményein s következtetéseivel jellemez korokat, melyekben a keresztény hit fénylett mindig, mint vazérló csillag.

Beszédében lángoló szavakkal apostrofálja királyunkat, a ki méltó utódja Szent Istvánnak, kinek a koronája — a hogyan beszédét végzi — „ragyogjon fején még igen-igen soká, nemzetünknek, hű városunknak és az ország minden fiának áldásai között, hogy lássa jóságos tekintetével szaporodni erőben és jólétben trónjának legbiztosabb támaszát, Szent Istvántól örökölt leghűségesebb népet.

Eljen a király! Viruljon a drága hon s a Gondviselés örök szeretetének áldása s kegyelme lebegjen Szent István városa fölött!”

Díszbevédek.

Délután 2 órakor voltak az ünnepi díszlakomák, melyek négy helyen folytak le.

A primási palotában volt a hercegprímásnak 72 vendége; az érseki pappaludásban 200 vendége; a fürdőfogadó nagytermében 400 vendége s a „Magyar Király” szállóban 300 vendége.

A hercegprímási palotában a következők voltak jelen:

Vaszary Kolos, Császká György érsek, gróf Csáky Károly, báró Hornig Károly, Szmeicsányi Pál, Desseffy Sándor, Firczak Gyula, Váli János, Szabó János, gróf Mailáth Gusztáv, Hetey Sámuel, Radu Demeter, Bubicz Zsigmond és Rimély Károly püspökök s Fehér Ipoly pannonhalmi főpát,

Szell Kálmán, Wlassics Gyula, Plósz Sándor, Darányi Ignác, Lukács László, miniszterek, Gromon Dezső és Kiss Pál államtitkárok,

Perczel Dezső, Ponori Thewrewk Emil, Lipthay Sándor udvari tanácsos, gróf Szapáry Gyula, 4 katonatiszt, Kazy János főispán, gróf Laszberg Rezső főispán, Mailáth István ny. főispán, Horváth Béla főispán, Pálffy Elemér főispán, Thuróczy Vilmos főispán, Torók Zoltán főispán, báró Vay Dénes főispán, Kruplanicz Kálmán, gróf Zichy Nándor, gróf Teleki Géza, Fraknoi Vilmos püspök, Vajda Ödön zirczi apát, Takács Menyhért jászói, Kuncz Adolf csornai kanonok, Magyar Gábor kegyes tanítórendi rendfőnök, Rudnay Béla főkapitány, Andrássy János alispán, Vimmer Imre polgármester, Frey Ferencz országgyűlési képviselő, Földváry István, Csajthay Ferencz, Margits Ede, Márkus József főpolgármester, Broly Tivadar pozsonyi polgármester, Köpöcsy Dezső, Zsembery István, báró Horeczky Ferencz prépost, Balogh Sándor, gróf Esterházy Miklós Mórész, gróf Wenck-

heim Ferencz, Sujánszky Antal, Szittnyai József, Francisci Lajos, dr. Perényi Kálmán, Kobek István, Hulényi Győző és öt udvari pap.

A szemináriumban a hercegprímást Venczell Antal kanonok, a Fürdőfogadóban Boltizár József püspök és a Magyar Királyban Bogisics Mihály püspök helyettesítette.

A hercegprímási palotában tartott ebéden az első felköszöntőt Vaszary Kolos bíboros-hercegprímás mondotta. A

hercegprímás felköszöntője

így hangzott:

„A hálás utókor kegyeltes ünnepe szentel az elmúlt nagy idők századokra kiható üdvös eseményei emlékének. Nemzeti multunknak ily kimagasló eseménye a kereszténységnek hazánkba való behozatala és a magyar királyság megalapítása. A történelem igazolja, hogy óriási birodalmak is, melyeket a hódítás gyűrt össze egy államtestbe, de csak fegyver és nem egyszersmind erkölcsi erő tartott össze, lassankint szétbomlottak, vagy a szomszédos népekbe olvadtak. Hősi bátorság lelkesíti az európai téren egykor hullámzó néprajokat, a hunokat, keleti gótokat, iongobárdokat, a kik nagy birodalmakat alapítottak. És e birodalmak hova lettek? Holt betűk hirdetik, hogy léteztek, de rövid idő múlva megszűntek.

Őseink is vitézséggel szereztek meg e hazát, de biztosíthaták-e függetlenségüket, fenmaradásukat csupán bárdjaikkal a minden oldalról körülvevő ellenséges szomszédokkal szemben?

Alig százéves állami létünk a testi erőnek szilárdabb alapot kívánt: a szellemi műveltséget. Ezt szerezte meg István nemzetünknek a kereszténység behozatala által, melyben nemzetünk ujrashülett.

Kegyeltesül őrizzük e kettős nagyjelentőségű ünnepeket szívünkben. A szent életű Astriknak, a kinek kettős minőségében, ugyis mint akkor hittérítőnek, a pannonhalmi szent-benedekrend házfőnökének, ugys mint esztergomi érseknek méltatlan utóda vagyok. Nagynevű elődöm a fejedelem megbízásából azon kérést terjesz-

A „MAGYARSÁG” TARCZAJA.

Párisi levél.

(Garden party az Elyséeben).

— A „Magyarság” eredeti tárczája. —

Páris, aug. 11.

A persa sah párisi látogatásának híre s azon alkalomból, hogy az interparlamentaris konferenciára tizennyolc európai s tengerentúli parlament törvényhozói sereglenek össze Párisban, mr. Loubet, a köztársaság elnöke, annak idején magához hívatta mr. Gailhard-ot, a párisi nagy opera művészi igazgatóját s így szólt hozzá:

— Kiváló vendégeink tisztelőre a francia nemzet géniuszához méltó fényes ünnepélyt kívánok rendezni az Elyséeben, vállalja magára kérem annak szervezését és végrehajtását!

E megtisztelő megbízásra Gailhard néhány barátjával szövetkezve, Regnault műépítészszels az Opera és a Comédie française kiválóbb

művészi gardájával hozzá látott az előkészületekhez s egy havi lázas munka után páratlan, utolérhetetlen tündérünnepélyt létesített, melynek emléke kitűrheteretlen marad mindazok lelkében, kik annak kiváltságos résztvevői lehettek.

Eredetileg az interparlamentaris konferencia záró ülésének estjén kellett volna a mesés ünnepélynek lefolynia; a szerencsétlen Umberto király halála miatt azonban — a mely egész Párisra mély hatást gyakorolt — elhalasztott e festívtás, mint a tervbe vett többi ünnepély is, a temetés utánra, hogy utóbb a gyász szomorú órái, a felháborodás és megilletődés izgalmai után, mint borura derü, annál tündöklőbb fényözönnel ragyogja be az elbűvölt szemlélők lelkét.

Délután 5 órára szólt a meghívó, de már 4 óra előtt megkezdődött a felhajtás s az Elysée pazar fényű termei perczről-perczre újabb és újabb vendégekkel teltek meg. A párisi előkelő hölgyek toalettjei mind megannyi remekei a magasabb szabászati műipar költészeté-

nek, mert valóban a poézis és a művészet egybeolvadása volt a színek és árnyalatok eme bájos harmóniája!

Lassan-lassan megtelnek a terraszok s a kert kigyózó utai fényes, ünnepi közönséggel, a mely a terebélyes lombsátorok alatt hallgatja az operai zenekart s közben cikázó esprít-vel öli el a gyülekezés unalmas perzeit.

Szemben a szalonokkal és terraszokkal, a haragos zöld, gondosan lenyírt pázsit közepén, melynek látára a mi szép Margitszigetünk üde pázsitja tűnt fel lelki szemünk előtt, hatalmas méretű, gazdagon és izlésteljesen ékített szinpad emelkedett a szép tó mögött, melynek lirája, fenn a homlokzat tetején, tizenhét méter magasban már a fák lombkoronájával ölekezett. A szalonok lépcsőzetétől a szinpad előtt elhelyezett fozekelig széles bordó vörös hatalmas szőnyegek húzódtak végig a pázsiton, hogy a netáni esthajnali harmatban át ne nedvedjenek a hölgyek bronzirozott apró czipőcskéi.

— Kell-e ennél francziásabb gyöngéd figyelem!?

Egyszerre harsányan hangzik fel a persa himnusz. A kelet nagy ura megérkezett. Mr et Mme Loubet az előcsarnokkal szomszédos szalonban fogadják, míg a nagyvezírt s többi udvari kíséretét a köztársaság elnökének szolgálattevő francia tábornokai veszik körül.

Muzaffer-ed-Din kifogástalan európai udvariassággal nyújtja karját az elnök nejeinek s vezeti a belső szalonokba, honnan a cercle és bemutatások rövid szertartása után a szinpad előtt fentartott helyekre siettek, hogy az ezeregyjű bűvös meséinek meglevenedésében gyönyörködjenek.

Nyomban megkezdődött az előadás s jó Isten, milyen előadás!

„A táncz hajdan, régen és ma.” (La dance jadis, naguère et de nos jours.) Kereografikus tündéri allegória négy főképben és számtalan változatban. A zenét, melyet az opera zenekara interpretált, a legnagyobb mesterek műveiből állították össze.

tette az egyház feje elé, hogy fogadja be a magyar nemzetet az egyház kebelébe és küldjön neki koronát; tehát a keresztény hazát és királyi trónt akarta felállítani a hazában. Astrik minden tekintetben oly előnyös eredményt ért vissza a fejedelmhez, a melyhez hasonlót nem találunk a keresztény hittérítő nemzetek multjában.

Ezen elv szerint a keresztény hittérítő népek vallásilag a római pápának lettek hűvei, államilag politikailag a római császárnak lettek hűbéresei.

Abban az időben az az elv uralkodott, hogy a keresztény világban csak két kar, illetve két hatalom létezik: egyik egyházi: a római pápa; a másik világi: a római császár.

Nem így nálunk: vallásilag hűvei, hű fiaik lettünk, voltunk, vagyunk egyházunknak és annak tanításától egy vonalnyira sem térhetünk el, de államilag, politikailag, országunk kül- és belügyeiben, javaink és jogaink élvezetében függetlenek maradtunk; vazallusai soha semmiféle hatalomnak nem voltunk. Kilencszáz év előtt István a pápától küldött koronával jött Esztergomba, a mai napon, augusztus 15-én megkoronáztatott. Rendkívül államférfiai bölcseséggel a keresztény vallás tanait és a magyar nemzet összes alkotmányait oly összhangzatba hozta, hogy vallás és nemzet mint lélek és test olvadt egybe.

Azóta intézményeinket a vallás életösszelleme hatotta át. A háromszinű zászló is állítólag akkor keletkezett, midőn a pápa a bibornokok gyülekezetében Nagy Lajos királyunkat egyházi zászlótartóvá nevezte ki. A vallásos király a keresztény hit három főerényének, a hitnek fehér, a reménynek zöld és a szeretetnek piros színét vette lobogójául. És a zászló alatt hitért és hazáért vivta ki a győzelmeiket. E zászló alatt küzdött és győzött történelmünk nagy alakja, Hunyadi János, a ki meggyőződését tolmácsolta e szavakkal: „Ez a haza, ha a hithez nem ragaszkodott volna, soha fenn nem tartotta volna magát“.

Bár a viszonyok megváltoztak,

bár a vallás bennünket elkülönít, a szent korona mindnyájunkat egyesít.

A szent koronával, mely nálunk nem jelent korlátlan hatalmat, egygyé olvadt a haza fogalma.

A koronának tagja minden polgár, Bármilyen legyen felekezete, Bármilyen legyen a nyelve, Csak legyen magyar a szíve.

Négy év előtt, az ezredéves ünnep alkalmával, én vettem ki tarsolyából a karonát. Első érintetem ajkaimmal a nemzet e klenódiáját és láttam drágakövekkel ékített részét és azt gondoltam: e drágakövek jelképezik a koronának részét, tagjainak hazafias erényét, láttam az arany abroncsot, mely a korona egyes részeit összeköti és azt hittem, ez szimbóluma a szeretet arany abroncsainak, mely a korona tagjait egymással összefűzi. Így van ez? E napon nem kutatom, de hogy így kellene lennie, azt állítom, és hogy így legyen, szívemből óhajtom. A szent korona nagylelkű adományozójának méltó utódjára, XIII. Leó pápára és a korona bölcs hordozójára, áldott jó királyunkra üritem poharamat. Sokáig, boldogul éljenek!

A hercegprimásnak nagy szóközi hűvel elmondott pohárköszöntője az illusztris társaságot felvillanyozta s óriási lelkesedést keltett.

A szünni alig akaró éljenzés csillapultával fölemelkedett a miniszterelnök s általános figyelem között ragadta meg a poharat.

Szóli Kálmán pohárköszöntője.

Egy, az idők járása és viszonyosságai által megviselt tiszteletreméltó határkő előtt állunk. E határkő, melyet kilencz század moha föld, hirdeti, hogy a hazát, melyet honfoglaló vitéz és dicső őseink megszerették, a kereszténység felvétele és a magyar királyság megalapítása által Magyarország első nagy királya alakította át állami szervezetté és vezette be, mint államot az európai államok családjába.

A százéves Magyarország ellenállva az akkor oly hatalmas Kelet csábító vonzerejének, hozzásimult a Nyugathoz, de abba bele nem olvadt.

Átvette a Nyugat civilizáció-

ját, annak fejlesztő erejét és áldását, de megtartotta hiven sajátos nemzeti egyéniségét, nemzeti jellemét, szokásait, intézményeit és nemzeti önállóságát és soha semmi hatalomnak, sem világinak, sem egyházinak, alárendeltjévé nem vált. A maga erejében kereste fennállásának forrását.

Ez a két alapgondolat vezette azokat, a kik Magyarországot az ezredév első századaiban megalakították és vezették. Ez a két gondolat volt alkateleme már akkor is a magyar politikának. (Élénk helyeslés.)

Századok jöttek, századok mentek, hoztak jó szerencsét és viszontagságot, dicsőséget és sok csapást. Az ország Isten segítségével mindezeket kiállotta. Századok látták Magyarországot hatalmasnak és nagygnak. A kereszt és korona kettős varázsával az európai államok közé bevezetett magyar állam tiszteletreméltó helyet vívott ki magának és tartott meg önérejből. Minden időkben ez a két alapgondolat volt vezérsíllaga. És a mikor századok lejártával lankadóban volt is hatalma, elég ereje maradt, hogy a Kelet ostromaival szemben biztosítani tudja lételet és civilizációját; sőt meg tudta védeni, visszaadva a kölcsönt, szenvedésteljes, de dicsőséges küzdelmekben a Nyugatot és annak civilizációját, azt a Nyugatot, a melytől saját civilizációját vette. (Élénk tetszés.)

Történelmi fejlődésünk ezen tényének kegyeletes emléket ültük ma meg fényvel, áhitattal, hazafias érzésekkel, a mult dicsőségéből a nemzet jövőjébe menettel, reménnyel és hittel.

És hogy ilyen hazafias érzés és igaz felfogás tölthet el ma minden magyar embert, még azt is, a ki azt külsőleg nem ünnepli, abban nagy része van annak az alaphangnak, a melyet ez ünnepléne Magyarországot hercegprimása adott. Ez az alaphang méltó visszhangja annak a jel-szónak, a melynél szebbet nem tűzhetett ki mint ember, a ki csak a nemeset tudja érezni és akarni, mint hazafi, a ki az ország ügyéről és az állam érdekeiről soha nem feledkezik meg és mint egyházfő, a ki a szeretet-

nek igaz apostola. (Taps és kitörő zajos éljenzés).

Béke legyen, mondta ő, mikor ezt a széket elfoglalta. Béke legyen a szivekben és kedélyekben, mondom én is, mert csak ez egyesíti a magyar hazaszereteten, az egységes magyar nemzet-hez való tartozás érzésében és a nemzeti nagy munkában, a melyre oly nagy szükségünk van, a haza minden egyes igaz fiát. Bármily templomban is imádják Istenét, csak imádják és bármily nyelven szereti hazáját, csak szeresse a magyar hazát és hirdesse a magyar haza dicsőségét. (Éljenzés.)

Fülemben csengenek most is azok a szavak, a melyeket két történelmi nevezetességű nagy napon, a koronázás fordulóján és az ezredéves fennállás ünneplese alkalmával Eminenciád mondott. Páratlan ékesszólással és mély bölcseséggel zengte, mint a nemzet lantosa, a nemzet dicső multját, a nemzet és korona válhatatlan összetartozandóságának és annak, hogy abban van a nemzet üdve, ha király, nemzetegyetért, nagyigazságát, intette a nemzetet kitartásra és kötelességeinek teljesítésére és ébresztette hitét és reményét a jövőben. És ezt tette szavakkal, a melyek minden magyar ember érzését egyaránt kifejezésre hozták, hogy minden magyar ember, a ki hazáját és nemzetét szereti, utána rebegette azokat, mint imádságot a király és a haza boldogságáért.

Ő eminenciáját, Magyarországot hercegprimását, a ki ez, és a ki ennek ismerék és ilyennek tisztelek és ilyennek szeretek, az Isten tartsa erőben, egészségben, meglegedésben. Isten éltesse! Eljen!

Az ebédnél megjelentek lelkes éljenzésbe törtek ki s voltak, a kik szinte ámulatba estek, hogy a miniszterelnök ilyen bátran és szókimondóan nemzeti ünnepnek ismerte el a mostani jubileumot.

A miniszterelnök után következett

Császka György érsek felköszöntője.

A kalocsai érsek a püspöki kar nevében köszöntötte fel a hercegprimást!

A kereszténységnek Szent-István királyunk által hazánkba való behozatalának és a magyar királyság és állam megalapításának kilencszázados évfordulója alkalmával itt Esztergomban, a hol Szent-István megkereszteltette és megkoronáztatott, rendezett és nagy ünnepségen megjelent püspöktársaim uévében poharamat eminenciád jólétére emelem, engedje a mindenható, hogy Astriknak, a ki Szent-István koronáját II. Szilveszter pápától hozta és a ki Szent-Istvánt megkeresztelte, dicső utódja még számos éven keresztül az egyháznak és a hazának javára és dicsőre a legjobb egészségben sokáig éljen. Az isten éltesse Eminenciádat!

E pohárköszöntők elhangzása után még hosszasan együtt maradtak a primás vendégei s behatóan beszélték meg a jubilaris ünnepségek jelentőség-teljes hatását az országra.

A lakomákkal az ünneplés programja ki volt meritve.

Este 8 órakor nagy katonai takerodó és lampionos menet fejezte be végleg az esztergomi ünnepet, mely méltóságában és arányaiban egyaránt méltó volt e nagy alkalomhoz és mindenki szívesen emézte a rendezés fo-

Ambroise Thomas, Gounod, Saint-Saens, Massenet, Berlioz, Delibes s megannyi más zeneszerző dalaira és tánczaira ragyogtatták művészetüket az Opera balletjének csillagai s közreműködött mellettük az operai teljes táncz-és énekkar.

Első kép: A hajdani pogánytánczok.

Második kép: Az ó-görög hellén tánczok.

Harmadik kép: Régi francia tánczok.

Negyedik kép: Modern tánczok.

Valamennyit néhány soros verses prolog vezetett be, miket más-más contemporens költő szerzett ez alkalomra s miket a „Comédie française“ művésznői szavaltak el. Örökre felejthetetlen marad előttem Mselle Brandés-nek, ennek a bájos teremtésnek behizelgő, megbüvölő organuma, a mint e pár verssort elszalvatta:

„C'est l'heure d'admirer la danseuse moderne,
La merveille d'un art subtil et gracieux“

L'étoile devant qui tout Paris se prosterne
Enivrement de l'âme et délices des yeux.“

S mind e fény és pompa közepette, korhűség a jelmezekben, utólréhetlen báj a mozdulatokban, a tökélyvel versenyre szálló szabatosság és összhang az egész előadásban!

Az elragadtatás morájának és a minden etikett ellenére elemi erővel felzúgott tapsviharnak lecsendesülésével, kiszáradva ujjabb, még szemképráztatóbb látványt várt reánk.

A függöny csakhamar újból felgördült s a Marsellaise művészi változatainak hol lágy, hol kitörő hangjainál Páris, a kiállítás és a francia Génusz allegóriája tárult fel előttünk. A háttérben a fényesen illuminált Champs de Mars s a Chateau D'Ean fényárban uszó vizesései, a cascades lumineuse-ok s a Villamossági-palota ezerszínben izzó körvonalai, az előtérben a táncz és énekkar festői csoportozatai s a francia művészet génusza, a mint

babérral övezi a köztársaság nem-tőjét.

Elragadtatásában a persa sah egész átszellemülten biztosította, jóságos képű házigazdánkat, a köztársaság elnökét, hogy soha még a mai esethez fogható remek látványosságban része nem volt s hogy az legszebb emlékei között marad bevésve mindenkor! Együtt éreztünk a sahhal mindannyian s talán egyedül csak az én lelkemre szállott egy sejtelmes ködös boru. Felcsigázott fantáziámmal Versaillesban képzeltem magam, kerestem körülöttem, Watteau marquisé-jai között a Roi soleil-t... úgy hiányoztak e keretből! s egy önkénytelen sóhajjal távoztam.

A mint kiértem a „Place de la Concorde“-ra, a hold halvány sugárai ezüst glóriával övezték az „Invalides“ hatalmas kupoláját... s míg egész lelkemmel függtem rajta, az esti szellő szárnyain egész hozzáig eljutott az Elysée palotája előtt a távozó vendégeket üdvözlő néptömeg fel-felhangzó kiáltása:

„Vive la République!“ —y.

lyamán elkövetett tévedéseket, mert ezeket jóvá tette az ünnep meleg hangulata és a lelkesedésben nyilvánult egyöntetűség.

Az országnak minden városában, minden hitközségében megülték a nagy napot s erről a következő távirati tudósítások számolnak be.

Ünnepelő városok.

Eger, aug. 15.

Eger város közönsége hazafias érzelmeihez híven ünnepli a jubileumi napokat. *Samassa* érsek főpásztori levele felhívta a közfigyelmet s erre megindult a mozgalom, előbb magánértekezlet alakjában, de csakhamar egyhangulag s növekvő lelkesedéssel felkarolta az ügyet a város közönsége. Dr. *Párvy Sándor* kanonok az érseki körlevél megjelenése után magánértekezleten — melyen résztvettek a város tényezői és előkelő egyéniségei — előadta, hogy e nagy jubileumi napokat társadalmi uton is meg kell jelentőségéhez képest ünnepelni. *Szederkényi Nándor* utalva a jubileum országos és nemzeti jelentőségére s arra, hogy Eger város közönségének hazafias érzete meg nem tűrné, hogy a város képviselőtestülete közömbös maradjon, az ezen jelen volt polgármesternek kezeibe indítványozta az ügyet helyezni, hogy 6 nyomban képviselőtestületi ülést hívjon össze a város nevében teendő intézkedésre.

Ekképpen a város közönsége nevében a képviselőtestület határozatokat hozott az ünneplésre, melyek sorozata ma folyamatba is ment részben.

Az ünnepély sorrendje a következő volt: 14-én mozsárlövészek jelezték az ünnep kezdetét, a főbb utcák háza zászló-diszt öltöttek. Nemesak a magán, de a középületeken is, a vármegye, városházán, még a dohánygyáron is leng a koronás nemzeti zászló. 14-én délután fényes vacsernye volt *Szele* püspök vezetése alatt.

Este nyolcz órakor megszólaltak a harangok s fél órán át bugtak. Félkilenczkor a 60-ik gyalogezred zenekara járta be a főbb utcákat s az érsek háza előtt szerenádot adott. Ez alatt kigyúltak a villamos-lámpák, lampionok s apró mécses, a mi impozáns látványt nyújtott. Az érseki lak különösen szépen volt kivilágítva, a virágos park felett lebegett 900. évszám villamos-lámpákból összeállítva. A megye- és városháza is ki volt fényesen világítva. Megjegyzendő, hogy a város osztály- és valláskülönbség nélkül ünnepel, a kereskedők boltjaikat zárva tartják s több izraelita házon is leng a zászló, ablakaik is világítva voltak.

A mai fényes istentiszteletet maga *Samassa* érsek végezte s a szentbeszédet *Sankovics Ignác* tartotta. Az istentiszteleten ott voltak a város társadalmi körei, hivatalos testületei, élén a város képviselőtestületével; a vármegye tisztikara is testületileg vonult fel. Néhány ezer ember szorongott a templom nagy kupolája alatt s áhitattal hallgatta a zenekar ósrégi énekeit. Onnan a város nagytermébe vonult a közönség, hol *Rátvay Géza* jogtanácsos tartott az első koronázás jelentőségéről nagy figyelemmel hallgatott értekezletet. Délben 1 órakor az érseknél 70 személyre rendezett ebéd volt, melyen *Samassa* érsek fényes tosztot mondott. *Samassa* érsek teg-

napelőtt 1200 koronát küldött a város polgármesterének, hogy a szegények között valláskülönbség nélkül ossza ki s ők is emlékezzenek meg a 900 éves jubileumról.

A Szent-Istvánnapi ünnepség hasonló fényes lesz.

Pozsony, aug. 15.

A kereszténység s a magyar királyság mai örömnapiján a templomok, a városok, az iskolák és sok középület s csaknem valamennyi magánház fel van lobogóva. A templomokban ünnepi nagymisék mondattak, a melyeken óriási közönség vett részt.

Magyar-Óvár, aug. 15.

A jubiláris istentiszteletet *Maninger* esperes nagy segédlettel tartotta meg. Megjelentek az összes hatóságok. A város fel volt lobogóva. *Bizser Kálmán* szép, hazafias beszédet mondott. A mise után az alispán meglátogatta az esperest és elismerését fejezte ki az ünnepély hazafias rendezése felett.

Szeged, aug. 15.

Szeged város közönsége a magyar kereszténység 900 éves fordulóját kegyeletesen ünnepelte meg. Minden templomban ünnepies hálaadó istentisztelet volt nagy közönség jelenlétében. A belvárosi templomban tartott főistentiszteleten a városi hatóság *László* helyettes polgármester vezetésével és egyéb hatóságok és testületek is résztvettek.

Temesvár, aug. 15.

Tegnap este nagyszerű kivilágítás és tűzijáték volt s a város lobogódiszben pompázott. A székesegyházban ma ünnepi misét mondott *Németh* felszentelt püspök. Jelen voltak: *Schwitzer* lovag hadtestparancsnok a tábornoki kar élén, *Kabdebó* alispán, *Telbisz* polgármester és az izraelita hitközség *Lőw* dr. főrabbinus vezetése alatt.

Kolozsvár, aug. 15.

Ma délelőtt disz-istentisztelet volt. A templomban a polgári és katonai előkelőségek mind megjelentek. A honvédség diszben vonult ki. A körmenetet a szakadó eső megzavarta.

II. Szilveszter levele Szt.-István királyhoz.

II. Szilveszter pápa, a világtörténet e nagy alakja, adományozta a koronát első királyunknak, *Szent-Istvánnak* s ezzel beillesztette a keresztény hitre tért Magyarországot az európai államszervezetbe. A korona adományozásának eseményéről a leghitelesebb egykoru tudósítás kétségkívül magának II. Szilveszter pápának *Szent-István* királyhoz intézett levele, melynek kíséretében a koronát megküldötte volt. Mi, késő utódok, meghatottsággal olvassuk e régi iratot, mely legjobban megmagyarázza a korona adományozásának körülményeit.

E levél így szól:

„*Szilveszter* püspök, *Isen* szolgáinak szolgálója, *Istvánnak*, a magyarok vezérének üdvöt s apostoli áldást!

— Nemességéd követői, nevezetesen testvérünk, *Asztrik* kalocsai tisztelendő püspök annál nagyobb örömmel illették szívünket és könnyebben végezték tisztókat, minél sósárból lélekkel vártuk isteni intelem által előre figyelmeztetve megérkezéseket az előttünk ismeretlen néptől. Szerencsés küldöttség, mely mennyei követség által megelőzve s anyagi szolgálattal végezve, isteni határozat által előbb végeztetett, mintsem általunk meg-

hallgatott. Bizonyára nem az akarónak, sem a futónak, hanem az apostol szerint a könyörülő Istennek végzése volt ez, ki *Dániel* tanúsága szerint változtatja az időkét és korszakokat s átszállítja az országokat; nyilvánítja a mélységeket és elrejtetteket s ismeri a sötétben levőket; mert a világosság vele van, mely, mint *János* tanítja, megvilágosít minden embert, ki e világra jön. Mindenekelőtt tehát hálát adunk az Atya Istennek és *Urunknak*, *Jézus Krisztusnak*, ki a mi időkben is talált magának *Dávidot*, *Gejzának* fiát, szíve szerint való férfit és mennyei világosságával körülsugározván, felébreszté őt, hogy legeltesse *Izrael* népét, választott magyar nemzetét. Azután dicsérik fenségéd Isten iránt való kegyeletét s az apostoli szék iránt való tisztelétét, mely széken Isten irgalmasából — semmi érdemünk nem lévén — ülünk. Méltó dicsérettel említjük továbbá adakozásod bőségét, melylyel az apostolok fejedelmének, *Szent Péternek* országodat és népedet, melynek vezére vagy, mindenedet és tenmagadat ugyanazon követek és leveled által örökkön felajánlottad. Mert ezen kiváló tettet által nyilván tanusítottad és magad méltóképpen annak mutattad, a minek hogy téged nyilvánítani méltóztatnánk, óhajtván kérned De kímélünk. Mert nem szükség bőven dicsérnünk azt, kit *Krisztus* ért viselt annyi s oly kitünős cselekedetek nyilvánosan hirdetnek, a kit Isten maga ajánl. Ezért tehát, dicső fiunk, mindazokat, a miket tőlünk s az apostoli széktől kívántál: a koronát, a király nevet, az esztergomi metropolitását s a többi püspökséget, a mindenható Istennek, *Szent Péter* és *Pál* apostolainak hatalmával, előre így lévén erre megintetve és parancsolván nekünk ugyanazon mindenható Isten, apostoli saját áldásainkkal készséggel engedélyezzük, adjuk, adományozzuk. Az országot is, melyet nagyilekűséged *Szent Péternek* felajánlott, veled együtt s a jelen és jövő magyar néppel és nemzetteddel a római szent egyház oltalma alá fogadván, bölcseségednek, örökösödnek és törvényes utódaidnak birni, tartani, igazgatni, kormányozni és birtokolni visszaadjuk s adományozzuk. Ezen örökösöd és utódaid bárkik lesznek, miután az országnagyok által törvényesen megválasztattak, hasonlóan tartozzanak nekünk s örökösöknek személyesen, vagy követeik által kellő engedelmességet és tiszteletet tanusítani és magokat a római egyháznak, mely az alatta levőket nem tekinti szolgálóinak, hanem fiainak fogadja valamennyit, alattvalói gyanánt bemutatni s a katolikus hitben *Krisztus* *Urunknak* és *Üdvözítőnknek* vallásában szilárdul megmaradni s azt előmozdítani. És mivel Nemességéd az apostoli dicsőségért versenyezve, nem tartotta méltatlannak az apostoli hivatalt, *Krisztust* hirdetve és választást terjesztve, viselni és minket papsági tisztünkben helyettesítve eljárni igyekezett, az apostolok fejedelmét mindenekelőtt tisztelve: azért mi is kiváló szabadalommal (singuláris privilegio.) Kitünőségédet s érdemeid tekintetéből törvényes örökösöd és utódaidat, kik, a mint mondván volt, megválasztva s a szent-szék által megerősítve lesznek, most és a jövőben örökkön feldiszíteni kívánván, apostoli hatalmunknál fogva megengedjük, akarjuk és kérjük, hogy miután te és ők a koronával, melyet szerint kellőleg megkoronázva leszel és lesznek, magad előtt a keresztet, mint az apostolság cziméretét vitethessék és ők vitethessék; és miként téged s őket az isteni kegyelem arra tanítand, országod jelen és jövő egyházait helyettünk s utódaink helyett intézhessék és rendezhessék; miként mindezek egy másik levélben, me-

lyet közösen neked, az országoknak s az összes hű népnek hozzád intézett követünk által küldünk, terjedelmesebben foglaltatnak. Könyörgünk a mindenható Istennek, ki téged neveden hívott ki anyád méhéből az ország-lásra s a koronára s a ki azon koronát, melyet a lengyelek vezérének készítettünk, neked adni parancsolá, növeszsze igazsága gyümölcse gyarapodását, országod új ültetvényét áldásainak harmatával bőségesen öntözze; országodat neked, téged pedig országodnak tartson meg ép-ségben; a látható és láthatatlan ellenségektől oltalmazzon, s a földi országolás bajai után a mennyei országban örök koronával diszitsen. Kelt Rómában, április VI. kalendájában, a XIII. indikcióban (azaz 1000-ik év márczius 27-én.)

A katolikus tanítók nagygyűlése.

A püspöki kar megbízásából *Hornig* *Károly* báró püspök tegnap nyitotta meg a katolikus tanítók második országos nagygyűlését. Meguyító beszédjében a katolikus tanítók céljait és feladatait vázolta. Nagyhatalú beszéde végén három távirat elküldését indítványozta, a mit a nagygyűlés szünni nem akaró éljenzéssel fogadott el. A három távirat a következő:

Ő cs. és kir. apostoli királyi felsége kabinetirodájának.

„A magyar kath. néptanítók ez évi ünnepélyes nagygyűlése tevékenységét nem véli illőben megkezdhetni, mint azzal, hogy saját és összes kartársai nevében legmelyebb jobbágyi hódolatát minden vallásos és a hazafias törekvés legkegyesebb védnöke ő cs. és kir. ap. felsége előtt legalázatosabban tolmácsolja.“

Br. Hornig Károly,
veszprémi püspök, elnök.

Főmagasságu *Rampolla* bibornok,
államtitkár urnak
Rómában.

A magyarhoni kath. tanítók országos egyesülete mai diszgyűléséből saját és tisztársai nevében *Szentséges Urunk* előtt kifejezést ad fiui engedelmisségének és ragaszkodásának, működésére és szándékaira pedig tőrdre borulva a legalázatosabban apostoli áldást kér.

Br. Hornig Károly,
veszprémi püspök, elnök.

Vaszary *Kolos* hercegprimásnak!

A magyarhoni katolikus tanítók országos nagygyűlése a legmelyebb hódolat és tisztelet érzelmeivel járul eminenciád elé, működésére pedig főpásztori áldásért esedezik.

Br. Hornig Károly,
veszprémi püspök, elnök.

A király táviratára csakhamar megérkezett a válasz, mely a következő:

Ő császári és apostoli királyi felsége a magyar katolikus néptanítók országos nagygyűlésének exzellenziád által táviratilag tolmácsolt hódolatát köszönettel legkegyelmebben tudomásul venni méltóztatott. Legfelsőbb parancsra *Schiessl*.“

Némethy Gyula dr. nagyváradai teológiai tanár a mai ünnepre *Keresztény tanítók himnusza* czímen magasan szárnyaló alkalmi költeményt írt, melyet a tanítók lobogója mellé állva, zajos tetszés közben, *Szokolay* *István* tanító, a kékkői kerület képviselője szavalt el nagy temperamentummal. A költemény két utolsó strófája így szól:
Örömszájtól hangos Duna-Tisza tája,
Lelkesült szíveknek harsanó danája
Száll a magas égnek.

Élő orgonaszó magasatosan, szépen, Ünnepeket hirdelve szent kereszt fényében Hitnek, műveltségnek.

Mint a madáré, oly magasan, tisztán, Hiszen az egeknek kéklő boltozatján Van igaz hazája. Kinek a boldogok himnuszt zengedeznek Áld megezt a népet magyar nemzetednek Első szent királya...

A hallgatóság hangos tapssal jutalmazta az előadást és a költemény szépségeit.

Ezután *Ember* Károly felolvasta értekezését „A katolikus népoktatásügy történetének áttekintése” czimvel. Elfogadták továbbá *Herchl* János határozati javaslatát, a melynek értelmében felkéri a tanítóképzőket fenntartó egyházmegyék közül azokat, a melyek erről még nem gondoskodhattak, hogy a nem állami tanárok nyugdíjintézetébe belépjenek, hogy így tanáraik nyugdíjállása végleg rendeztessék.

A tisztikar újraválasztása után a nagygyűlés a „Szózat” éneklése közben véget ért.

TÁVIRATOK.

Fiume, aug. 15. Haditengerészetünk nyári flottája, mely Dalmácia partjainál gyakorlatokat végzett, délelőtt 10 órakor ideérkezett. A flotta két divízióból áll, *Brosch* Gusztáv lovag ellentengernagy parancsnoksága alatt. Az első divízióhoz tartoznak: a „Kaiser Karl VI.” és „Tegethoff” nevű sorhajók; az előbbi 598, az utóbbi 578 főnyi legénységgel, a *Satallet*, *Plavet* és *Blitz* korvetthajók, összesen 236 emberrel, azonkívül 17 torpedónaszád 357 főnyi legénységgel. A második divízióhoz, a melynek parancsnoka hellenai *Sachs* Móríc ellentengernagy, tartoznak a *Tiger*, *Panther* és *Leopard* fregathajók, 382 főnyi legénységgel, a *Wejhe*, *Star*, *Ibis*, *Brussard*, *Kranich* és *Condor* elsőosztályu torpedónaszádok és 6 másodosztályu torpedónaszád. A sorhajók és fregattok nyílt tengeren vetettek horgonyt. A torpedónaszádok a belső kikötőben a *Riva Szapary*nál helyezkedtek el s rendkívül mozgalmas képet nyújtottak. A megérkezést óriási közönség nézte. A két tengernagy és a parancsnokok a megérkezés után az admirális csónakon partra szállottak és teljes díszben tisztelegtek *Szapary* László gróf kormányzónál, a ki a látogatást az admirálhajón viszonozta. A flotta 19-én reggel távozik. Holnap a tisztikart *Szapary* gróf dinére hívta meg *Abbaziába*, azonkívül résztvesznek a király születésnapja alkalmából a kormányzónál tartandó lakomán, a melyre *Szapary* gróf a hatóságok főnökeit is meghívta.

Páris, aug. 15. A la-villettei-etoilei lovasut egyik kocsija, a mely délután egészen megtelve jött a kiállításról, a *Elichy-téren* összeütökölt a *Medaleine* felé menő mechanikus üzemű vasuttal és felborult. 15 ember megsérült, köztük néhányan súlyosan.

Egy fontos látogatás.

Páris, aug. 15. A „*Figaro*” jelenti, hogy *Loubet* elnök hétfőn, vagy kedden *Rambouillet*ba megy, de nem marad ott soká, mert szeptember közepe táján „fontos látogatást” várnak *Páris*ba.

Háboru Kinában.

Berlin, aug. 15.

A Wolff-ügynökség jelenti Tien-Csinből e hó 11-iki kelettel: A szövetségesek a kínaiakkal vívott harc után, a melyben *Tung* maga vezette csapatait, bevették *Hohszivut*. Hogy a kínaiak ne sánczolhassák el magukat újra, a szövetségesek azonnal üldözőbe vették a menekülő ellenséget. A szövetséges csapatok ma előreláthatólag 50 lere lesznek *Pekingtől*. Dél felől lovasság nyomul előre, hogy elvágja a kínaiak visszavonulási útját *Taotingfu* felé. *Pekingben* *Tuan* herceg mindenkit kivégeztet, a ki lelmi szereket szállít az idegeneknek, vagy másképp fejezi ki rokonszenvét irántuk.

Bécs, aug. 15.

Távirati jelentés szerint a *Mária Terézia* hadihajó két napi tartózkodásra *Csifuba* érkezett. A hajón minden rendben van. A hajó jelentése szerint a *tongkui* vasuti vonal ismét nyugodt. A hajó különítménye augusztus 10-én *Tien-Csinbe* érkezett. A szövetségesek előnyomulnak, üldözik a menekülő ellenséget és az idegenbarát *Cseng* herceg ígért támogatásában reménykedtek. (Ez a szó — mint a hadügyminiszterium tengerészeti osztálya megjegyzi — esetleg meg van csonkítva.) A nemzetközi különítmények követik őket. A *Zenta* hadihajó azt táviratozza, hogy a francia ellen-tengernagy jelentése szerint a fölmentő hadoszlop e hó 11-én 27 mérföldnyire volt *Pekingtől*.

Berlin, aug. 15.

A Wolff-ügynökség jelenti *Csifuból*: Az orosz és az angol konzul egybehangzóan állítja, hogy a fölmentő csapatok újabb harcok nélkül e hó 9-én körülbelül *Ampingig* jutottak, a mely helység 50 kilométernyire van *Pekingtől*.

Páris, aug. 15.

Delcassé külügyminiszter *Pichon* pekingi francia követőtől e hó 9-én kelt táviratot kapott, a mely azt mondja: A *csungli-jámen* arról értesített bennünket hogy *Li-Hung-Csangot* megbízták, hogy távirati uton tárgyalásokat kezdjen a hatalmasságokkal. Teljességgel semmit sem tudunk arról, a mi a még sértetlen követségi épületeken kívül történik. De nem értjük, hogyan lehet tárgyalásokat kezdeni a nélkül, hogy előbb a diplomáciai kart visszahelyezték volna jogaiba és az ellenséges csapatok elhagyták volna a követségek területét. Ha azonban a tárgyalások meghusztják az idegen csapatoknak *Pekingbe* való előnyomulását, menekülésünk egyetlen módját, az a veszély fenyeget bennünket, hogy a kínaiak kezébe jutunk. A francia követség területét — mondja tovább a távirat — még most is kínai csapatok tartják megszállva és a lövöldözést sem szüntették még be egészen. A követség házának összes helyiségeit mindennel, a mi benne volt, elhamvasztották. Élelmiszerekből olyan adagokat kapunk, mint ostromállapotban és még csak tizenöt napra való lóhusunk, rizsünk és kenyérünk van.

HIREK.

— **Sándor király születésnapja.** *Sándor* szerb király huszonnegyedik születése napja alkalmából hálaadó istentiszteletet rendezett ma a buda-

pesti szerb főkonzulátus a zöldfa-utcai szerb templomban. Az istentiszteleten nagy számmal jelentek meg a budapesti szerb kolónia tagjai. A magyar kormányt dr. *Salley* Sándor min. tanácsos, országos rendőrfőnök képviselte, a ki fényes díszmagyarban jelent meg. A szerb főkonzulátus tagjai katonai díszben, érdemrendekkel ékesítve vonultak föl. Ott voltak: *Barlovácz* György főkonzul, dr. *Musiczky* Branko alkonzul, *Todorovits* és dr. *Petkovits* attasék, *Svartz* Jenő dragomán. A szerb kereskedelmi muzeum és ügynökség tisztikara *Kosztits* titkár vezetésével vett részt az ünnepségen, melyen ott volt *Popovits* V. István orsz. képviselő, a *Tökölánium* igazgatósága és a hitközség számos tagja. A *Te-deumot* *Dimitrievics* *Vladimir* plébános czelebrálta. Istentisztelet után fogadtatás volt a szerb konzulátuson, hol a kitett üdvözlő-ívet a társadalom minden osztályából igen sokan irták alá.

— **A legfiatalabb polgármester.**

A legfiatalabb polgármestere ez idő szerint kétségtelenül *Zala-Egerszeg* rendezett tanácsu városának van *Várhidy Géza* személyében, a ki mindössze csak 26 éves. Csak a napokban választották meg a *Botfy* *Lajos* halálával megüresedett polgármesteri székbe. A zala-egerszegiek sokat várnak városuk ifju első polgáráról, legelső sorban pedig azt, hogy a 100 százalékos pótdadjukat mielőbb eltünteti a föld színéről.

— **Leánygimnázium Eperjesen.**

Eperjesen egy leánygimnáziumot állítanak fel, melyben szeptember elsején kezdik meg a tanítást. Szakemberek, főgimnáziumi tanárok vezetése mellett egyelőre az I. és V-ik osztály fog megnyitni és pedig úgy, hogy a kik a népiskola négy osztályát jó sikerrel elvégezték, azok a gimnázium első osztálya, — a kik pedig a polgári iskola vagy felsőbb leányiskola négy osztályát végezték, azok a gimnázium V-ik osztályára nyerne kiképzést.

— **Bucsu a Mátyás-templomban.**

A budavári koronázó *Mátyás-templom* ma védőszentjének, *Nagy Boldogasszonynak* emléknapiját ünnepelte. A *Mátyás-templom* csöndes környéke élénk képet öltött. A templomon hatalmas zászló leng. A sokadalom már korábban kezdődött. A térre torkoló utcák megeléknültek és az ájtatos hívők csapatostul vonultak a hat órakor reggel kezdődő misére. Ezt nyolcz órakor csöndes mise követte. A bucsus nap főmozganata az ünnepi nagy mise volt délelőtt 10 órakor. A hívők szüntől töltötték meg a hatalmas templomot. A nagymisé *Nemes Antal* dr., a budavári főplébánia-templom apátplébánosa végezte *Rózsahégyi*, *Sebők* *Imre* és *Szép* *Alajos* lelkészek segítségével. A szertartás körmenettel. A menet a *Szentháromság* szobrát járta körül és azután a templomba tért vissza. A nagymise alatt *Vavrinecz* *Mór* e-moll miséjét és „*Assump'a est* *Mária*”-ját, továbbá *Bogisics* „*Felvitett magas mennyországba*” darabját játszotta a kar. Délben az apátplébános diszebedet adott a plébánián, a várbeli előkelő polgárság tiszteletére.

— **Pöstyénből.** *Gróf Tisza* István családjával *Pöstyénbe* érkezett reumas bajai gyógyítása végett. A *Parkvillában* vettek szállást. — *Meyerbeer* zeneköltő egyetlen leánya, *Andrián-*

Werburg bárónő egyik legérdekesebb látogatója *Pöstyén-fürdőnek*. A még mindig élénk szellemű hölgy maga is kiváló zenei tehetség, egy legközelebb *Pöstyénben* rendezendő nagyszabású hangversenyre maga adta az iniciatívát. Ugy ő, mint férje, *Andrián* báró, a bécsi antropológiai intézet elnöke, a közönség körében általános rokonszenvnek örvendenek. A *pöstyéni* fürdő vendégeinek száma eddig 5800.

— **A budapesti Athenaeum Dal-egylet** e hó 19-én két napra terjedő kirándulást rendez *Balaton-Füredre*. Ez alkalommal (19-én) a gyógyteremben, a *balaton-füredi* római katolikus iskola és a kórház javára hangversenyt rendez. A hangverseny iránt való nagy érdeklődést legjobban bizonyítja az, hogy megjelenésüket megígérték: *Wlassics* és *Hegedüs* miniszterek családja, *Horán* zky *Nándor* és *Szabó* *Imre* országgyűlési képviselők, dr. *Kéty* tanár, báró *Splényi* *Ödön*, *Márkus* nyugalmazott miniszteri tanácsos családjukkal és még igen sokan a fürdővendégek és a környék előkelőségei közül.

— **Megfenyegedett igazgató.** Egy eladósodott göröncsi földbirtokos. *E. S.*, ki a *Belvárosi Takarékpénztárnál* is 40.000 forintnyi amortizációs kölcsönrel tartozott, beállított a takarékpénztár egyik igazgatójához, *E. Gy.*-hez s halasztást kért tőle a 2400 forintnyi részletfizetésére nézve. Midőn az igazgató nemmel felelt, azzal fenyegetődzött, hogy agyonlövi egész családját és önmagát, ha nem ad neki halasztást. Az igazgató erre jelentést tett a rendőrségnek, a földbirtokos hazautazott s onnét ma hétfőig kért a fenyegetés megismétlése mellett halasztást. Az igazgató erre zsarolásért és fenyegetésért feljelentést tett a rendőrségnek, mely az iratokat rögtön áttette a vizsgálóbíróhoz.

— **Nincs pénz magyar istentiszteletre.** A X. kerületi rákosi közművelődési és jótékony egyesület arra kérte a tanácsot, hogy a magyar istentisztelet fentartására megszavazott évi 200 korona segélyt 800 koronára emelje fel. Az egyesület elpanaszolja kérvényében, hogy a rákosi közönség mennyire ragaszkodik a német és tót nyelvhez s mekkora erőfeszítésbe kerül, hogy a magyar nyelven tartott istenszolgálatnak az ellenszegülő közönséget megnyerjék. A magyar nyelv terjesztése és megkedveltetése érdekében hét év óta magyar énekkart tartanak fenn, mely a miséken magyar egyházi énekek előadásával működik közre. Ezt az énekkart szeretné az egyesület megerősíteni s a magyar egyházi éneket számára megszerezni. Minden törekvésüket meghusztja azonban a pénzühiány. Az egyesület mult 1899-ik évi zárószámadása szerint 2234 frt 64 kr volt a bevétele, melyből, bár a kiadásokat a minimumra zsugorították össze, mindössze csak 174 frt 21 kr. pénztári készlet maradt fenn az idei évre. Rákoson nem tart a főváros egyéb, bár szintén külső részeiben; méltán megadhatná tehát a 600 koronás segítségét melyet az egyházi énekkar kérdése Rákoson teljes megoldást nyerhetne. A tanács a rákosiak kérelmét ma elutasította, egyszerűen azzal a megokolással, hogy a kért 600 koronára nem rendelkezik megfelelő fedezettel.

— **Bem vezérkari tisztjének halála.** Nagy Sándor református lelkész, 1848—49-iki tűzérhadnagy, Bem vezérkari tisztje, a ki egy becses munkát ia adott ki a nagy napról, 76 éves korában, papságának 60-ik évében Hidvégen meghalt.

— **A rágalom áldozata.** Kanyó Ágnes zentai illetőségű huszesztendős hajadon szakácsné, ma reggel hat órakor Erzsébet-királyné-ut 63. szám alatt levő lakásán 12 mm-es forgópisztolyal mellbe lötte magát. A leány elkeseredésében emelte maga ellen a fegyvert. Az apja előtt rágalmazták meg. Azt írták róla szülőhelyére, Zentára, hogy könnyelműen él. Az öreg Kanyó nem írástudó ember és a Budapestről érkezett rágalmazó levelet a szomszédjaival olvastatta föl. Ezen a réven azután az egész község között rossz híre terjedt a leánynak. A rágalom végre a rágalmazott füléhez is eljutott. Ez azután annyira szívére vette Kanyó Ágnes, hogy öngyilkosságra szánta el magát. Sebe igen veszedelmes. A Rókus-kórházba ápolják.

— **Tűz a Gizella-téren.** Nagy népcsoport volt ma délután 6 órakor a Gizella-téren, a hol a 7. sz. házban, a Kugler-féle üzlet felett, Gerbeaud czukrász szobájában szobátűz támadt. A tűz a zongorát, függönyöket, a biliárd-asztalt, könyveket és képeket nagyrészt hamuvá pusztította. A csakhamar kivonult tűzörség a tüzet eloltotta. Az utcán tolongó tömegben Tóth János rendőrfogalmazó tartotta fenn a rendet.

— **Villamos elgazolás.** Ma ismét elgázolt egy embert a villamos-kocsi. A kőbányai uton, a magyar államasutak északi főműhelye mellett, este 10 óra tájban egy, a közeposztályhoz tartozó ismeretlen embert ütött el a közúti vasúttársaság kocsija. Mire a kerekek alul kihúzták, már meghalt.

— **Rendőri hírek.** Életuntak. Berkes Lajos szabólegény tegnap a Városligetben marólugot ivott. — Reutter Ágnes

19 éves cseléd a Szentendrei-uton szintén marólugot ivott. Mindhárom öngyilkost a kórházba szállították.

Tűz. Szokol Antal upesti lakosnak a Tó- és Rózsa-utca sarkán levő háza tegnap este kigyulladt és leégett. A kár 1400 korona.

Felismert öngyilkos. Megírtuk, hogy tegnap a Csata- és Gömb-utca sarkán egy feketébe öltözött férfi mellbe lötte magát és haldokolva került a Rókus-kórházba. Az illető Trencsényi János 43 éves pallér, a ki nagy nyomora miatt akart meghalni.

Olvasóink figyelmébe.

Azon előfizetőinket, kiknek előfizetése augusztus hó 15-én lejár, arra kérjük, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy a lap szétküldésében főnnakadás ne történjék.

Különösen figyelmeztetjük tisztelt előfizetőinket, hogy úgy az előfizetés megújításánál, valamint minden reklamáció, lakhelyváltás és a lap szétküldésére vonatkozó egyéb felszólalásnál egy czimszalagot mellékelni szíveskedjenek.

Ha a lap esetleg elkésve érkezik, vagy egy-egy szám eltéved, úgy leghelyesebb egy levelező-lapon a „Magyarság” kiadóhivatalát (IV. Vármegye-utca 11—13. szám) erről azonnal értesíteni, a mely nyomban intézkedik a panaszz orvoslása iránt.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre, vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgáljon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, a mint a czimváltásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot, ha a nyári szünet alatt talán többször is változtatják lakásukat.

Nyilt-tér.

Előleges értesítés!

Tisztelettel értesítjük úgy a székesfőváros, mint a vidék t. magyarhonos gyárosait — gyár- és ipartelepek vezetőseit — az önálló kis- és nagyiparos urakat és kereskedő-czégeket, miszerint ipartermékeik, gyártmányaik és áruik minél ismeretesebbé, keresettebbé és népszerűbbé tételére rendkívül olcsó, tehát előnyös díjszabással, egy féle évi és egész évi időtartamra „Kereskedelmi és Iparkalauz” czimen a legmagyarabb saránylag a legolcsóbb lapban, a „Magyarság” közgazdasági rovatában szakszerű leírás mellett terjedelmes hirdetést nyitunk meg. Ugyanezen díjszabásért készséggel közvetítünk hozzájuk, a magyar fogyasztóközönség köréből, minden megrendelést és versenyajánlatot.

Jelszavunk és üzleti törekvésünk: a magyar ipartermékek minél nagyobb arányú kínálatát és keresletét fokozni és ezáltal hazafias missziót is teljesíteni!

A hirdetések felvételét kiadóhivatalunk és annak megbízottja eszközözi. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk. Tisztelettel

a „MAGYARSÁG”

kiadóhivatala.

Eudapest, IV., Vármegye-utca 11—13.

SZÉKESFŐVÁROSI ÜGYEK.

× **Munkázbiztosítás a fővárosnál.** Tavaly sok tervezgetés után a kerületi betegsegélyző-pénztárnál biztosította munkásait a főváros és 43.200 koronát fizet be. Ennek az összegnek kétharmadát a munkások viselik, egyharmadát a főváros fizeti. A főváros intézői azonban nincsenek megelégedve a biztosítással, mert magára nézve terhesnek találja. Most lejár az egyeztetés próbaidő s különösen a főváros emberei működnek azon,

hogy a biztosításból lehetőleg ki-meneküljenek, míg a betegsegélyző-pénztár három évre kívánja meghosszabbítani a szerződést. Mi úgy látjuk a dolgot, hogy valami osztrák biztosító intézet van a dolog mögött, a mely az ügyet mozgatja — hátha sikerül a vezető köröket megnyerni *Matlekovics-féle ajándó levelekkel* — hogy osztrák intézetnél biztosítsa a főváros a maga munkásait... Itt nálunk minden lehetséges.

× **A fővárosi muzeum gyarapodása.** A fővárosi muzeumnak hétről-hétre újabb gyarapodásról adhatunk számot. Az élelmes igazgató, dr. Kuzsinszky Bálint, felkutatja a főváros minden hivatalát, szemügyre veszi valamennyi ingóságát s a minnek csak hasznát veheti, tüstént elkéri a tanácstól a muzeum gyarapítására. Most ismét a tanács III. magánépítési ügyosztályában és a fővárosi házi nyomda helyiségeiben fedeztek fel egy csomó akvarell-képet, különféle metszeteket és fényképeket s több eredeti olajfestményt is, a melyeknek egytől-egyig a muzeumban van a megillető helyük. A tanács ma a muzeum-igazgató kérelmére és a VII. tanügyi ügyosztály pártoló előterjesztésére elrendelte, hogy a kért tárgyakat a fővárosi muzeumnak adják át, azzal a megszorítással azonban, hogy az akvarelleket, metszeteket és fényképeket már most mindjárt átszállítják a fővárosi muzeumba, az olajfestményeket azonban egyelőre csak a muzeum leltárába veszik fel, de a tényleges átadásukat a tanács újabb intézkedéseig függőben tartják. Ezt az utóbbi kikötést az a körülmény tette szükségessé, hogy a tanács még mindig nincs határozottan tisztában azzal, vajjon nem árt-e az eredeti olajfestményeknek, hogy a fővárosi muzeum helyiségeit fűteni nem lehet.

× **Az osztályosorsjáték-eláruló czimer használata.** Egyik budapesti bankház tulajdonosa ellen az országos czimer jogosulatlan használata miatt megindították a hatósági eljárást. A főváros polgármestere ugyanis a belügyminiszter utasítására azokat az üzlettulajdonosokat, a kik az országos czimet miniszteri engedelem nélkül

REGÉNYCSARNOK.

Jog a boldogsághoz.

Elbeszélés, oroszból. (3)

— Irta: Potapenko N. I. —

(Folytatás.)

De nemsokára a két öreg eltávozott és ő Posdnewvel magára maradt. Posdnew az asztalnál ült, fejét kezébe támasztotta és mereven nézett a jövevényre. Tekintete azonban oly közönyös volt, mintha csak már mindazt a mi elválásuk négy éve alatt velük történt, elmondták volna egymásnak.

Üres, álmos pillantása eléggé bizonyította, hogy agyát kérdések nem nyugtalanítják. A váratlan viszontlátás okozta felhevülés elmúlt és ismét erőt vett rajta az a megszokott közöny, mely üres, változatlan életét egészen eltöltötte. Kurtanow érezte, hogy mindenáron társalgást kell kezdenie valamiképen.

— Ugy-e bár, megengeded, Grigori Petrovics, hogy két-három napig vendéged legyek? — mondá.

— Hm, természetesen! Én miattam maradj akár tíz évig is, ha bele nem fáradsz — válaszolt Posdnew — de előre megmondhatom, hogy unatkozni fogsz. Hát én már csak így élek... láttad?

— De téged... téged magadat nem unat?

— Ah! valóban nem tudom! — ... Nekem igazán minden egyre megy! Legyen bár unalmas vagy nem, mégis csak elmúlik a nap és egy újabb veszi kezdetét... Hát nem mindegy? Így vagy amúgy, mégis csak eltelik és nem lehet, hogy ne muljék el és a másik ne kezdődjék!... Ime így tehát nem kell miatta nyugtalanodnunk.

— Mióta vélekedel így? — kérde Kurtanow, a ki mindinkább csodálkozott.

— Mióta? Tudja az ördög! Hát másképpen is gondolkoztam én valaha? Úgy tetszik, mintha mindig ily színben tűntek volna fel előttem a dolgok...

— Hm... azt hiszem, másképp volt azelőtt... Jól emlékszem, hogy az egyetemen nemcsak az irodalom, de a közélet iránt is érdeklődtem...

Posdnew tünynán nevetett. — No nézd! Mondd el inkább azt, hogy mi érdekelt gyermekkoromban? A vesszőparipán való lovaglás... Ha! ha! ha! Talán még most is nyargaljak nádpálcán? Mily ősrégi időre gondoltál! — az egyetemre!...

Kurtanow belátta, hogy esztelen-ség lett volna a társalgást tovább folytatnia. Az ily mélyre sülyedt embert már nem lehet felemelni. Fellelesleges vesződség lett volna őt arról meggyőzni, a mi oly világos — és maga Posdnew nem is válaszolt volna rá.

Rövid hallgatás következett. Posdnew arca mindinkább apátkus és álmos kifejezést öltött. Végre fesztelenül nagyot ásított.

— Majd megmutatják az épület szárnyán levő szobádat — mondá teljesen álmos hangon. — Kissé aludni térek... A teánál ismét találkozunk.

Azzal fejével bólintva az épületbe ment.

Kurtanow átadta a szobaleány-nak podgyászát, melyet éppen akkor hoztak el az állomásról és szobája után tudakozódott. A leány két szobát mutatott meg neki, a melyek egy ágygyal és egy székkal voltak bebutorozva és megigértte, hogy mosdótálat és vizeskorsót fog hozni. Kurtanow körülnézett a szobában és ekkor arra a meggyőződésre jutott, hogy az emberek ebben a házban még életükben halnak meg. Oly nyomasztó érzés vett rajta erőt, mintha temetőben járna. Az ablak alatt azonban folyó hullámszórt és fák zöldeltek. Kiment, megkerülte az épület szárnyát és lassan fel-átált a folyócska magas fűzfáktól árnyékolta partjain, a melyeket apró kavics borított.

Szünet nélkül szeméi előtt lebegett Posdnew és a két különös öreg képe, az iszákos emberé és a hülyé, a ki talán valóban hülye is volt. Hogyan kerültek ide? Mily viszonyban voltak Posdnewvel? Míképpen volt az lehetséges, hogy

olyan ember, a ki az egyetemet elvégezte, az ilyen társasággal be-érte?

De hirtelen megállt! Képzletében új kép merült fel, komoly és egyuttal szép volt az és volt benne valami titokzatos, valami, a mi ebben a környezetben megmagyarázhatatlan. Úgy látszott, hogy valahonnan idegen helyről származott és erőszakkal lett az ellentéteknek ebbe a talajába átültetve, hogy ennek a társaságnak durvaságát és vadságát annál élesebben kiemelje.

— Darja Pawlowna! Az a komoly, halvány arc és megvető tekintet! A zárkózott viselet és csökönyös hallgatás... És a hogy elment, rögtön az ebéd után... Vajjon miért volt itt? Ó ezek az elzúllott, buta emberek... Ki juthatott arra a gondolatra, hogy őket egy társaságba egyesítse, hogy őt arra kényszerítse, hogy ebben a házban éljen és azokkal egy családot alkosson?

És Kurtanow azt óhajtott, vajha valamelyik fa mögött hirtelen feltűnnék az a bizonyos barna ruha, vajha találkozna Darja Pawlownával és az vele beszélgetésbe eszkegnék és elmagarázná neki, hogy mindez mit jelentsen. De óhaja nem teljesült.

Alkonyatig sétált a kertben és midőn az épületbe visszatért, arról értesült, hogy az „uraság a kertben teázik.”

(Folytköv.)

használják nyomtatványaikon és cég-tábláikon, — az 1883. évi XVIII. törvényczikk alapján sorra felelősségre vonja. A tanács felhívására járt el a VI. kerületi előljáróság egyik terézvárosi bankházas ellen is. A bank- és pénzváltó-üzlet tulajdonosa azonban azzal védekezett, hogy neki, mint a m. kir. szabadalmazott osztályorszá- tók egyik főeljárójának, jogában áll az idézett törvényczikk 6. §-a alapján az országos czimer használata a nélkül, hogy erre külön engedelmet kel- lene szereznie. Az előljáróság és vele egyetértőleg a polgármester is el- fogadta ezt a védekezést s ezzel a precedens-esettel kifejezetten meger- sítette azt a felfogást, hogy az osz- tályorszájegy-eljárások minden külön engedelem nélkül jogosultak a czimer használatára. A polgármester ilyen ér- telmű határozatát ma felterjesztette a belügyminiszterhez, hogy mint illeté- kes legfelsőbb fórum azt végleges hozzájárulásával jogerőssé tegye.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

* **A Magyar Színházról.** Holnap- után, szombaton, a Magyar Színház kététhónapos nyári szünete után újra megnyitja kapuit a közönség előtt. Az új szezont *Sulamit*-tal nyitják meg, a fő női szerepekben L. Komáromi Mariskával és Ledofszky Gizellával. A következő előadások sorrendjét a szin- ház igazgatósága úgy állapította meg, hogy helyet találjanak benne a mult szezonnal legnagyobb vonzerejű darabjai. Így vasárnap, aug. 19-én színe kerül *New-York szépe*; hétfőn: *A Gésák* (L. Komáromi Mariska főléptével); ked- den: *El Párisba!* szerdán: *Veronka*; csütörtökön pedig fölfrissítik a *Névtel- len levelek* című bohózatot.

* **Beiratások a színiakadémián.** Az Országos Magyar Királyi Színmű- vézeti Akadémián a beiratások az előkészítő osztályba szeptember hó 6—7-én, az Akadémia I. és II. osztá- lyába pedig szeptember 8-án tartatnak meg d. u. 3 órától kezdve.

* **A képviselőjelölt címmel éne- kes bohózatot** irt dr. Bartha Andor min. titkár és dr. Hódy Lajos, a fő- városi uritársaság két ismert alakja. A darab a magyar képviselőválasztás és kortesvilág számos derűs epizódját viszi a színpadra. A Városligeti Szin- körben szeptember elején kerül színe az újdonság.

SPORT.

Budapesti löversenyek.

— III. nap. —

Csunya, esős időben folytak le a mai versenyek és ez okból, az ünnep- nap dacára, különösen az 5 forintos tribünön kevés közönség jelent meg. Általában ma minden versenyben a favoritok győztek s a mély talaj da- czára nélkülözték a meglepetéseket.

A mai nap legértékesebb versenyére 12 lovat nyergeltek föl. A favoritok e versenyben *Gonosz*, *Harkányi-ist.* és *Zászlós* voltak és a verseny tényleg ezek között is döntött el. A versenyt 4 hoszzsal nyerte meg *Péchy* Andor *Gonosz*-a, *Zászlós* ellen, melyet nyak- hoszzsal *Pandur* követett. — Péchynek ma szerencsés napja volt, mert e ver- senyen kívül még *Lotharió*-val a Nye- retlen kétévesek díját és *Pimasz*-szal az Eladóversenyt nyerte meg. Kitűnően szerepelt ma a szokék közül *Poole*, ki háromszor ült nyeregbe és mind- háromszor elsőként haladt el a cél- előtt, továbbá az amerikai *Morgan*,

ki bravúrosan vezényelte győzelemre *Maidát*. Mindkét szoké a közönség részéről megérdemelt éljenzésekben részesült.

A részletes eredmények:

I. **Nyeretlenek díja.** Díj 3000 korona. Távolság 1400 méter. Első hg. Pálffy M. *Alamizná*-ja (lov. Barker). Másod- dik *Roquebrunne* (lov. Wilton). Harmadik *Prodige* (lov. Segrott). Futot- tak még: *Reducer*, *Lelkem*, *Cocker* és *Peninsular*. Birói ítélet: Két hoszzsal könnyen első, fél hoszzsal harmadik. Tot.: 10: 39. Helyre: 50: 74, 124 és 72.

II. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távolság 2000 méter. Első báró Ücht- ritz *Zsigmond Pimasz*-a (lov. Shejbal). Második *In vino veritas* (lov. Imre). Harmadik *Lutte* (lov. Laznik). Futottak még: *Fango*. Birói ítélet: 4 hoszzsal első, 5 hoszzsal harmadik. Tot.: 10:14. Helyre: 50:54 és 60. *Pimasz*-t a megtartott árverésen Schossberger L. 3100 koronáért vette meg.

III. **Nyári handicap.** Díj 10.000 ko- rona a győztesnek, 1500 korona a más- sodiknak. Távolság 1600 méter. Első *Péchy* Andor *Gonosz*-a (lov. Poole). Második *Zászlós* (lov. Black). Harmadik *Pandur* (lov. Slack). Futottak még: *Kisasszony*, *Bohó*, *Inländer*, *Count Niki*, *Canterbury*, *Corsica*, *Miss Jeannie*, *Feodora* és *Remete*. Birói íté- let: Négy hoszzsal igen könnyen első, nyakhoszzsal harmadik. Tot.: 10: 41. Helyre: 50: 74, 80 és 124.

IV. **Handicap.** Díj 3000 korona. Távolság 1400 méter. Első gr. Hunyady I. *Fille*-je (lov. Poole). Második *Gour- gandine* (lov. Huxtable). Harmadik *Suada* (lov. Slack). Futottak még: *Il- lusion*, *Kontár*, *Tippu-Tipp*, *Tiamo*, *Ellucei* és *Eva*. Birói ítélet: 2 hoszz- sal nyerve, 2 hoszzsal harmadik. Tot.: 10: 34. Helyre: 50: 82, 212 és 184.

V. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Első gr. Esterházy F. *Liszt Ferenc*-e (lovagolta Barker). Második *Melitene* (lov. Adams). Harmadik *Casimir* (lov. May). Futottak még: *Perez*, *Miss Ann*, *Dallos*, *Gunár*, *Lisl* és *Dorna*. Birói ítélet: Küzdelem után fejhoszzsal első, 4 hoszzsal harma- dik. Tot.: 10: 38. Helyre: 50: 88, 72 és 184. *Liszt Ferenc*-et a megtartott árverésen Mr. Withe 5100 koroná- ért vette meg.

VI. **Nyeretlen kétévesek-díja.** Díj 3000 korona. Távolság 1100 méter. Első *Péchy* A. *Lotharió*-ja (lov. Poole). Másod- dik *Nachtwächter* (lov. Barker). Har- madik *Topaze* (lov. Cleminson). Fu- tottak még *Garany*, *Dontnök*, *Querida*, *Gut Genug*, *Schweine Baron*, *Igricz*, *Johnston*, *Vieux Gargon* és *Magdala*. Birói ítélet: 1 hoszzsal biztosan első, nyakhoszzsal harmadik. Tot.: 10: 29. Helyre: 50: 66, 66 és 82.

VII. **Nursery-handicap.** Díj 3000 ko- rona. Távolság 1000 méter. Első mr. Dorryt *Maidá*-ja (lov. Morgan). Másod- dik *Eros* (lov. Wilton). Harmadik *Tacsó* (lov. Sands). Futottak még: *Dunagyöngye*, *Jász*, *Kamislu*, *Gay Ag- nes*, *Philharmoniker*, *Eglantine*, *White Lady* és *Iffy*. Birói ítélet: 2 hoszzsal könnyen első fél hoszzsal harmadik. Tot.: 10: 66. Helyre: 50: 132, 274 és 116.

KÖZGAZDASÁG.

34%

— A Kereskedelmi Bank félévi mér- lege. —

Meg ne ijedjenek olvasóink, nem az agyon nem csépelhető kvótával hozakodunk elő ebben a szent idő- ben, bár legközelebb kénytelen-ke- letlen abba is beleharapunk. A pusztá véletlen játéka, hogy a cik- künk fölé irt szám külsőleg is kö- rülbelül megegyezik a kvóta jegyé- vel. Ennyit fizetünk Ausztriának, de most nem arról van szó, mert mi- nek sóhajtozzunk olyasmi felett, a mi végre is törvényesen, tehát hoz- zájárulásunkkal állapított meg.

De ennyit vesz meg rajtunk a tőke is s erről már minden lojalitás mellett lehet beszélni és elmélkedni, mert ez egyenes arculcsapása a törvénynek.

Hogy az elején kezdjük, a Keres- kedelmi Bank félévi mérlegét ki- vánjuk egy kicsit szemügyre venni. Még pedig nem annak egyes téte- leit, mert hiszen vagyunk mi is augurok, hogy a számok hasábszerinti csoportosításának jelentőséget ne tu- lajdanítsunk, hanem a mérleget a maga egészében a végeredmény szem- pontjából tekintjük.

S mit mond ez a végeredmény? Azt, hogy a Kereskedelmi Bank a lefolyt félévben 3,025.051 korona tiszta nyereséget tudott kiszorítani pangó kereskedelmünkől, illetve 4,699.573 korona nyersjövedelmet hozott közgazdasági életünk olyan ágából, a mely mankón jár, támo- gatásra szorult és a legszerencsétle- nebbül választott médium a kiszí- polyozásra. — Hanem azért ez a dolog, kivált erről az oldaláról te- kintve, még mindig nem ütközik a törvény betűjébe. Ma az a gazda- sági elv uralkodik nálunk, — még törvényeinkben is — hogy szipo- lyoz, a ki tud s a ki tud. A Ke- reskedelmi Bank ennek az elvnek hódol s annál nagyobb sikereket ér el, mert még a madárölő póknál is kevesebb leleményességre, erőre és előkészületre van szüksége.

Az a csunya pók legalább a sa- ját zsirjából fonja meg a hálóját, sőt azt is hosszú ideig kell tanul- mányoznia, hogy hol kösse ki an- nak széleit, nehogy vihar, ember, vagy elefánt megrongálja. S azután, ha az áldozat benne akad, még mindig az életével játszik a pók, a mikor kaján vágygally feléje tör, mert hátha belevájja karmait, cső- rét a rut vadász testébe.

A Kereskedelmi Bank boldogulása nem ilyen nehéz, mert hát nem csunya pók, hanem liberális em- berekből álló nagyon illusztris tár- saság. Ennek egy cseppet sem kell erőlködni, ennek elég ha meg- jelöli az áldozatot. Az áldozatnak a megfogása és lefogása már nem okoz neki gondot: elvégzi azt a kormány a maga omnipotenciájá- val. Mindössze csak a szípolozás műtételével járó fáradságon kell azután átesnie a banknak. Át is esik rajta, de hogy nem egészen ingyen, mutatja a nyersjövedelem és tiszta nyereség közötti több mint másfél milliónyi különbség. De hát mit törődik azzal a szeren- csétlen médium, hogy vett vérén hogyan osztozkodik a lebzsi-sereg.

Mi sem igen törődnék vele, ha a szípolozás mértéke nem haladná meg a törvényes határokat. A Ke- reskedelmi Bank által kimutatott nyersjövedelem a tőkének közel 34 százalékkal való kamatoztatásá- nak felel meg, még maga a tiszta nyereség is 20 százalékos tőke- kamatot jelent. Ezt pedig a tör- vény már nem engedi meg. Ezt már uzsorának minősíti. Jól tudjuk, hogy a Kereskedelmi Bank nem ilyen magas kamatot vesz a pénze után... bevallottan. De hát uzsorás sem akad olyan bolond ma már, a ki írásban kösse ki ezer forint után a háromszáznegyven forint kamatot. A tény az, hogy a 34 százalékos megvan s ezt, hacsak az ablakon nem röpült be, vagy a kormány nem adományozta, a tőké- nek kellett meghoznia. Már pedig a tőke csak uzsora mellett hozhat ennyit.

Hát a konjunkturák, a szeren- csés spekuláció? Ez mind a kettő

parasztfogás, az uzsorának egy-egy alfaja, a melyet csak kevesebben ismernek, mert nem pénzben, ha- nem árban, tényleges és fiktív ér- tekekben bonyolítják le.

A midőn tehát a Kereskedelmi Bank mérlegéhez gratulálhatunk a részvényeseknek, nem gratulálha- tunk hozzá közgazdaságunknak, ke- reskedelmünknek. Legkevésbé te- hetjük pedig ezt a jelen pillanat- ban. A bank által kimutatott óriási nyereség az általános pangás fél- esztendőjéből származik. Kereske- delem és ipar szinte agóniában volt az egész fél év alatt, mily embertelen kegyetlenségeket kellett hát elkövetni a Banknak, hogy azt a nagy jövedelmet elérje? A válla- latok egymásután bukácsoltak, házi- urak csödbe rohantak, kereskedők vagyontalanokká lettek, iparosok koldusbotra jutottak, mert a bank- nak ugy tetszett, mert a bank el- érkezettnek látta az időt, hogy a „kedvező“ konstellációt kiaknázza.

Hogy is nevezik a pénzszerzésnek ezt a módját magyarul?!

Nagy uraim ott a kormányon! Tegyetek egyszer már valamit a köz érdekében is. Ne tekintetek a bankokat a törvényen felül álló olyan intézeteknek, a melyek ked- ves embereitek meggazdagítására rendeltettek, hanem tekintetek köz- gazdasági életünk erőmedenczeinek, a melyekre felügyelnetek első köte- lességeitek. Mert 34 százalékos Ausz- triának, 34 százalékos a tőkének, ez a kettő együtt csupa Krózosokból álló birodalmakat is el tudna enyész- teni.

— **Az „Anker“ élet- és járadék- biztosító-társaság** (Magyarországi vezérképviselet: Budapest, VI., Deák- tér „Anker-udvar“). 1900 júliusi havá- ban benyújtott a társaságnál 844 ajánlat 3,624.058 korona biztosított összegre és kiállított 737 kötvény 2,957.640 korona összegre. — A be- folyt díjak összege 1,129.688 korona, a kifizetett károké 171.293 korona. — A január-júliusi havi időszak alatt benyújtott 5879 ajánlat 29,882.307 koronára és kiállított 5319 kötvény 26,053.344 koronára. Díjakért bevete- tett 9,327.063 korona. Károkért ki- fizetett 1,311.255 korona. — A haláleseti biztosításoknál A) osztalék- terv szerint a nyereség-osztalék az elmúlt évben az évi díj 25%-át tette ki. A vegyes- és takarékpénztári biz- tosításnál B) osztalékterv szerint az összes befizetett díjak 3%-a fizetett ki nyereség-osztalék gyanánt.

A társaság vagyona 1899 december 31-én 134 millió korona. Biztosítási állomány 500 millió korona. Eddigi kifizetések összege 221 millió korona.

SZINHÁZAK.

(Csütörtök, augusztus 16-án.)

Főv. nyári színház.

Több mint királynő.

Történeti színmű 5 felvonásban. Irta E. Bergerát. Fordította Makó.

Városligeti Szinkör.

Orpheus a pokolban.

Bohózatos vig operette 4 felvonásban. Irta Cremieux. Zenéjét szerette Offen- bach Jaques.

Kezdeté fél 8 órakor.

Uránia Színház.

Kisfaludy-Színház.

Sulamit.

Kezdeté fél 8 órakor.

Kiadóhivatal:
IV., Vármegye-utca 11-13.

KIS HIRDETÉSEK

Kiadóhivatal:
IV., Vármegye-utca 11-13.

A kis hirdetések előre fizetendők. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fill., vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül. A kis hirdetésekbe a címzet és lakást is be lehet tenni minden díjazás nélkül. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők a kis hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére a kis hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja a kis hirdetés árát. Kis hirdetések főlvetetnek a kiadóhivatalban, IV., Vármegye-utca 11-13.

Okmánykészítő Vállalat!

Menyasszonyok.
Vőlegények.

Az Orsz. Esketés Ügyvivőség Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz., mindenféle okmányt megszerez. Keresztúlvizsi és elvállalja a házassági dispensációkat, névmagyarosítást, mindenfajta tiszti és katonai ügyeket, utitét, állampolgárságot, örökbe fogadási ügyeket és különböző engedélyek megszerzését jogtanácsosa segítségével. — Beszerzi a házasságkötéshez szükséges összes okmányokat, engedélyeket, elvégzi a kihirdetés körüli utakat. Amerikai s minden külföldi megbízásokat lebonyolít. Ügyvivő: Kisteleki J. Szegényeknek ingyen áll rendelkezésére a vállalat.

Birtok

Somogyban, 230 hold, urilakkal. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5354

Kis Hirdetések

felvetetnek a

kiadóhivatalban

IV., Vármegye-utca 11-13.

Állást keresők

és

munkaadók,

vevők és eladók,

bérlők

és

bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

„MAGYARSÁG”

„Kis Hirdetések”

rovatában.

A kihirdetésekbe a címet és lakást is be lehet

tenni minden külön díjazás nélkül.

!!! Minden szó egyszeri beiktatása 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül!!!

Eladó

egy egészen jó karban levő csinos szövet-diván. Dob-utca 89. földszint ajtó 4. 7516

MINDENKI

rendelje meg a század leghasznosabb könyvét: a

Kereskedelmi

Vegyészeti.

A Kereskedelmi Vegyészeti

nélkülözhetetlen

mindeu gyáros, fűszer- és vegyeskereskedő, szatócs, illatszerez, gyógyszerész, orvos, föld- és szőlőbirtokos, kertész, cukrász, korcsmáros, vendéglős, pálinkamérő, fodrász, asztalos és egyáltalában minden kereskedő, iparos és minden intelligens egyének.

Utmutatásainyomán bárki tekintélyes mellékjövdelemre tehet szert.

Keresetnélküli egyéneknek könnyű és becsületes munka árán biztos és kényelmes keresetforrást nyújt.

Tanításai nyomán minden háztartásnál óriási megtakarítások érhetők el.

A könyv legújabb kiadása 2 korona 40 fillér, vidékre portómentes beküldéssel 2 korona 75 fillér kedvezményes ártért megrendelhető a

„MAGYARSÁG”

kiadóhivatalában Budapest,

IV., Vármegye-utca 11-13.

Pénzkölcsönt

kötelezvényre, több évi lefizetésre, katonatiszteknek (házassági óvadéka és óvadék céljából is), nyugdíjasoknak, hivatalnokoknak, minden hitelképes egyének előleg nélkül kieszközöl a Pénzügyi Me.kur Budapest, Király-utca 30. (Válaszbélyeg).

A legnagyobb

hasznot hajtó közzsükségleti tárgy előállításához 6000 koronával társ kerestetik. Sikeres járó közvetítés 50 koronával díjazatik. Czim a kiadóhivatalban. 7515

Női ruhát

olcsón készítek háznál, Beniczka Juliska, Kisfaludy-utca 16., I. em. 11. 5112

Egy elegánsan

butorozott kétablakos utcái szoba külön bejárattal egy vagy két ur részére azonnal kiadó. Kerepesi-ut 55., II. em. 25. ajtó. 5366

4 frtért szétküldök

vidékre utárvétellel, a meddig a készlet tart, egy maradék 3 méter elszakíthatatlan fűfüruha-szövetet mindenféle színben, egy teljes férföltönyre elegendő. Lichtmann Sándor Budapest, Csömöri-ut 27/R. Maradékokból minták nem küldhetők.

Birtok

Zemplénben, 2300 hold egy tagban, gyönyörű vágható erdővel, ára mindentől 150.000 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban 5360

Birtok

Hontmegyében, kitűnő buza-, árpa-talaj, 430 hold, 58.000 frt. Vasúti állomással. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5358

Kerjen

árjegyzéket vászon és asztalneműekről. Epstein-féle vászongyári raktárból, Sümegh.

Birtok

Abaujegyében, 310 hold szép belsőséggel, teljes felszereléssel 45.000 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5356

Hajfitalító.

Biztos és kipróbált szer őszhaj, fejkorpa és hajhullás ellen. 1 literes üveg 1 frt 50 kr. Fülöp Gy. (ezelőtt Török K.) Budapest, Kálvin-tér 3. I. 7. sz. és Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. sz. 1036

Eladó szőlő.

A fővároshoz vasúton 2 órányira, 5 kataszt. hold remekül beállított s kiűnő fajokkal beültetett 2 éves szőlő, családi körülmények miatt eladó. Egy negyed hold termő van benne. Gyönyörű fekvésű, levegője és vize kitűnő. Nyaralóknak kiválóan alkalmas s pár év múlva szép jövedelmet is hoz. Venni szándékozók küldjék be czim eiket »Szőlőtelep« alatt a kiadóhivatalba. 5194

200 koronát

fizetek közbenjárás díjat annak, ki nekem, egy nyugd. gazdasági főtisztnek nagyobb házban gondnoki állást közvetít. Czimem megtudható a kiadóhivatalban. 5336

Kis lakások

Budapest, Szabolcs-utca 13. sz. olcsón kiadók; heti fizetésre is. Értesítés helyben vagy Récz Géza ügyvédnél, Ujvilág-utca 33. sz. 7522

Zongora-órát

őhajt adni intelligens nő, kezdőknek és haladóknak jutányos díjazásért. Czim a kiadóhivatalban. 5337

Fiatl segéd.

Égves eladó, azonnal felvétetik vegyeskereskedésben. Czim a kiadóhivatalban. 5338

Szeszfőző,

azonnali belépésre kerestetik. Fizetés napi 70 korona. Czim a kiadóhivatalban. 5347

Délutáni

foglalkozást, 5-7 óráig, keres egytisztviselő. Esetleg elvállal írásbeli munkákat, másolásokat stb. Czime a kiadóhivatalban. 7523

Birtok

Barsmegyében, I. osztályu föld, 1650 hold, nagy ur belsőséggel, emeletes kastély, teljes felszereléssel ára 280.000 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5359

Birtok

Pestmegyében, a főváros-hoz egy órány vasúti távolságra, gyönyörű 22 holdas belsőséggel, 230 hold, 48.000 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5361

Birtok

Nogradban, 210 hold, vasút mellett, 30.000 frtért eladó. Megvételhez 10.000 frt elegendő. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5362

Fiatl háziszolga,

ki pinczemunkához ért, felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 5368

Egy segéd-

kántor, ki hosszas betegsége folytán állását elvesztette, elfogad bármilyen állást, esetleg kéri a nemesszívű urakat és urhölgységeket, valamint egyesületi tagokat, hogy őt némi segélyben részesítsék sziveskedjenek és azt e lap kiadóhivatalába, esetleg Nefelejcs-utca 53. sz. II. em. ajtó 27. küldeni.

Csinosan

berendezett és jó forgalmu kifőzés, bármily nagy családnak megélhetést biztosít, azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5367

Különbejáratu

csinosan butorozott, kis udvari hónapos szoba, első emeleten, szeptember elsejére kiadó. VIII., Népszínház-utca 18., I. em. 16. 5341

Birtok

Fehérmegyében, 200 hold, helyben vasúti állomás, bérben 2000 frtért, szerződés megszüntethető. Ára 42.000 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5357

Érettségire való magán előkészítés

VI., Andrassy-ut 51.

Előkészítés gymnasiumi, kereskedelmi érettségire, ugyszintén

polgári iskolai vizsgálatokra.

(Ugy helyben mint vidéken.)

Felvilágosítást szivesen ad és programot bérmentve küld.

Bőrbántalmakat, vérba-jokat, idegbetegségeket és gyengeségi állapotokat alaposan gyógyít

Dr. FABINYI

v. kórházi orvos, specialista

oly módszerrel, melyet sok ezer betegnél biztos eredménnyel alkalmazott számos évi kórházi gyakorlatában. Biztos siker folytán honorarium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerék.

Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körút 12., I. em. Bejárt a léposónél. Külön várótermek. Rendel: d. e. 9-3-ig, este 5-8-ig.

Tisztelt reakció és Közvélemény!

Talpra magyar! fel, futbalra!
Politika fordul balra!
Osztrák közönség már ósdi,
Segit a labda-rugósi!

Istók a mester a match-en,
Német Miska hanyatt recscsen,
Istók lesz nemzeti sportod, —
Akkor lesz a magyar boldog!

Bolond Istók.

ELOFIZETÉSI FELHÍVÁS

„BOLOND ISTÓK”

humorisztikus képes hetilapra.

A „Bolond Istók”, a legnagyobb és legdiszesebb magyar élelzap, új évtől huszonharmadik évfolyamban jelenik meg.

Előfizetési feltételek:

juliusztól szeptember végeig 4 korona.
juliusztól december végeig 8 korona.

Előfizetések, legcélszerűbben posta-utalvánnyal, a kiadóhivatalnak küldendők: Budapest, Egyetem-utca 4.

Felkerjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani sziveskedjenek, hogy a szétküldésben akadály ne legyen.

A Bolond Istók kiadóhivatala.

Nyomatott a kiadótulajdonos Werbőzy könyvnyomda részv.-társ. körforgógépén.

Elvállal mindennemű

épületmunkákat,

házak

jókarban tartását,

csekély átalányösszeg

mellett.

Költségvetést
díjtalanul ké-
szítik.

Schönfeld József
épület- és műlakatos.

Gyár:

BUDAPEST,

Rottenbiller-utca 54.

Gazdasági gépek
szakszerű kijavítása.

Költségvetést díjtalanul készítek.

